

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

सोमवार, दिनांक ०७ मार्च, २०२२ / फाल्गुन १६, १९४३ (शके)

(१) गृह मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) महसूल मंत्री		
(३) पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास,
क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री		
(४) कृषी, माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्री		
(५) रोजगार हमी, फलोत्पादन मंत्री		
(६) वस्त्रोद्योग, मत्स्यव्यवसाय, बंदरे
मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५८

बीड जिल्ह्यातील देवस्थान जमिनीच्या खरेदी-विक्री गैरव्यवहार प्रकरणी दोषींवर कारवाई करण्याबाबत

- (१) * ११९१८ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) बीड जिल्ह्यातील देवस्थान जमिनीच्या खरेदी-विक्रीमध्ये गैरव्यवहार झाला असून या प्रकरणी महसूल अधिकाऱ्यांसह १५ जणांवर गुन्हा दाखल करण्यात आल्याचे दिनांक १ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर देवस्थान जमीन खरेदी-विक्री गैरव्यवहाराची चौकशी करून या गैरव्यवहारातील मुख्य आरोपीचा शोध घेण्याकरीता एस.आय.टी. स्थापन करण्याबाबत शासन विचाराधीन आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर जमीन गैरव्यवहाराप्रकरणी मुख्य आरोपींचा शोध घेण्यासाठी व या गुन्ह्यातील इतर आरोपींची चौकशी करण्यासाठी एसआयटी स्थापन करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१), (२) व (३) बीड शहरातील जमीन अपहार प्रकरणी पोलीस स्टेशन, शिवाजी नगर, बीड येथील गु.र.नं.४७४/२०२१, भा.दं.वि. कलम ४०९, ४२०, ४६७, ४६८, ४७१, ३४, सह वक्फ बोर्ड अधिनियम, १९५४ मधील कलम ५२(२)(अ) अन्वये दाखल गुन्ह्यामध्ये एकूण १५ आरोपींवर गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

वक्फ बोर्डाच्या जमीन अपहार प्रकरणी बीड जिल्ह्यात माहे जानेवारी २०२२ अखेर एकूण ०५ गुन्हे पुढीलप्रमाणे दाखल आहेत.

१. पोलीस स्टेशन आष्टी गु.र.नं.२०५/२०२१
२. पोलीस स्टेशन आष्टी गु.र.नं.२७०/२०२१
३. पोलीस स्टेशन अंभोरा गु.र.नं.२४५/२०२१
४. पोलीस स्टेशन शिवाजी नगर गु.र.नं.४७४/२०२१
५. पोलीस स्टेशन बीड शहर गु.र.नं.११/२०२२

आष्टी तालुक्यातील पोलीस स्टेशन, आष्टी अंतर्गत ०२ गुन्ह्यांचा व पोलीस स्टेशन, अंभोरा येथील ०१ गुन्हा, अशा एकूण ०३ गुन्ह्यांचा तपास करण्याकरीता विशेष तपास पथकाची (SIT) स्थापना दिनांक २२/१२/२०२१ रोजीच्या विशेष पोलीस महानिरीक्षक, औरंगाबाद परिक्षेत्र यांच्या आदेशान्वये करण्यात आली आहे.

तसेच अन्य ०२ प्रकरणांपैकी पोलीस स्टेशन, शिवाजी नगर, येथील गुन्ह्याचा तपास आर्थिक गुन्हे शाखा व पोलीस स्टेशन, बीड शहर येथील गुन्ह्याचा तपास पोलीस स्टेशन, बीड शहर यांच्याकडून करण्यात येत आहे.

सदर गुन्हे हे देवस्थान जमीन प्रकरणी नसून वक्फ बोर्डाच्या जमिनीशी संबंधित आहेत. बीड जिल्ह्यात देवस्थान जमीन खरेदी विक्री गैरव्यवहाराबाबत विशेष तपास पथक (SIT) स्थापन करण्यात आले नसून वक्फ बोर्डाच्या जमीन अपहार प्रकरणी SIT ची स्थापना करण्यात आली आहे.

शिवाजी नगर, बीड येथील गु.र.नं.४७४/२०२१ प्रकरणात आर्थिक गुन्हे शाखा बीड यांच्याकडून व पोलीस स्टेशन, बीड शहर गु.र.नं.११/२०२२ प्रकरणात पोलीस स्टेशन बीड शहर यांच्याकडून तपास सुरु असून सदर दोन्ही प्रकरणांचा तपास संबंधित यंत्रणांकडून योग्य प्रकारे सुरु असल्याने विशेष तपास पथकाकडे (SIT) तपास देण्यात आला नाही.

(४) विलंब झालेला नाही.

**पुणे जिल्हा पोलीस आस्थापना मंडळाचे अध्यक्ष तथा पुणे ग्रामीणचे
पोलीस अधीक्षक यांचेवर बदली आदेशातील अपमानास्पद उल्लेख
प्रकरणी कारवाई करण्याबाबत**

(२) * ११७५६ श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.सदाशिव खोत : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पोलीस अंमलदार रामचंद्र जोतिराम कानगुड, बक्कल नंबर पोना १९३८ यांची जा.क्र.आशा-१/प्रलि/सर्वसाधारण बदल्या/आदेश क्र.४४/पोशि-सपोफौ/४७७९/२०२१ अन्वये कामशेत पोलीस स्टेशन येथून ओतूर पोलीस स्टेशन येथे बदली करण्यात आली होती, सदरहू बदली आदेशामध्ये बदलीचे कारण नमूद करताना एका महिलेच्या गावाचा व तिच्या पदनामाचा उल्लेख करून तिचे व सदरहू पोलीस अंमलदाराचे अनैतिक संबंध असल्याचा अपमानास्पद व चारित्र्यहनन करणारा उल्लेख पुणे जिल्हा पोलीस आस्थापना मंडळाच्या अध्यक्षंकडून करण्यात आल्याचे माहे मार्च, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी समाजात व प्रशासनात संबंधित अधिकाऱ्याविरोधात असंतोष निर्माण झाला असून वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी महिलेचा अपमानास्पद उल्लेख करूनही शासनाकडून त्यांचेवर कोणतीही कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बदली आदेशात एका महिलेचा अपमानास्पद उल्लेख करणाऱ्या पुणे जिल्हा पोलीस आस्थापना मंडळाचे अध्यक्ष तथा पुणे ग्रामीण पोलीस अधीक्षक यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१), (२), (३) व (४) पोलीस अधीक्षक, पुणे ग्रामीण यांनी काढलेल्या दिनांक १७/०३/२०२१ रोजीच्या कार्यालयीन बदली आदेशामध्ये एका महिलेच्या पदनामाचा व गावाचा आक्षेपार्ह उल्लेख केल्याबाबत पोलीस अधीक्षक, पुणे ग्रामीण यांना शासनाच्या दिनांक ३१/१२/२०२१ च्या पत्रान्वये लेखी समज देण्यात आली असून, भविष्यात अशा घटना घडू नयेत म्हणून दक्षता घेण्याचेही निर्देश दिले आहेत. तसेच अशा संवेदनशील प्रकरणी बदली आदेश काढताना गोपनीयता बाळगणे अत्यंत आवश्यक असतानाही वरिष्ठ श्रेणी लिपिक यांच्याकडून टंकलेखनात चूक झाल्याने त्यांची चौकशी करून त्यांना "ठपका ठेवणे" ही शिक्षा देण्यात आली आहे.

या प्रकरणी पोलीस अधीक्षक, पुणे ग्रामीण यांनी संबंधित महिला व तिच्या कुटुंबियांची भेट घेऊन दिलगिरी व्यक्त केली आहे. उल्लेखित बदली आदेश रद्द करून सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत.

**कळमनुरी (जि.हिंगाली) तालुक्यात नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी
योजनेच्या अनुदानामध्ये गैरव्यवहार करणाऱ्या दोषींवर कारवाई
करण्याबाबत**

(३) * १२५३७ डॉ.प्रजा सातव, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.राजेश राठोड, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळमनुरी (जि.हिंगाली) तालुक्यातील ४२ गावांची नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजनेतर्गत निवड झाली असून यामध्ये ठिबक/तुषार, मोटार व पाईप इ.साहित्याकरीता मिळणाऱ्या अनुदानामध्ये गैरव्यवहार झाल्याचे दिनांक १५ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ठिबक संचाच्या विक्रीसाठी आवश्यक असलेला दुकानाचा व कंपनीचा परवाना संबंधित दुकानदाराकडे नसतानाही दुकानदाराने बनावट देयके देऊन अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने गैरव्यवहार केला आहे, तसेच मृदसंधारण विस्तार फळबाग अनुदानामध्येही गैरव्यवहार झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर योजनेत गैरव्यवहार करणाऱ्या संबंधित दोषी अधिकारी व इतरांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) होय, श्री.गजानन प्रभाकर लासिनकर रा.कळमनुरी (जि.हिंगोली) व श्री.राजकुमार केवलसिंग जाधव रा.सुकाळी यांनी दिनांक १३ डिसेंबर, २०२१ रोजी जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी, हिंगोली यांना प्रकल्पाच्या कामात झालेल्या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याबाबत तक्रार अर्ज दिले होते.

(२) व (३) दोन्ही तक्रारी तक्रारदारांनी गैरसमजुतीतून दिल्या असल्याने त्या परत घेत असल्याचे पत्र, त्यांनी दिनांक २२ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेमध्ये म्युकरमायकोसिससह इतर आजारांचा समावेश करण्याबाबत

(४) * ११८८५ श्री.सुनिल शिंदे : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०८०१ ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेमध्ये म्युकरमायकोसिससह इतर १० आजारांचा समावेश करण्याबाबतचा प्रस्ताव सार्वजनिक आरोग्य विभागास सादर करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रस्तावाबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे, सदरहू प्रस्तावाचे थोडक्यात स्वरूप आणि सद्यःस्थिती काय आहे, सदरहू प्रस्तावास शासनाने मान्यता दिली आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदरहू प्रस्तावास मान्यता देवून महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेमध्ये म्युकरमायकोसिससह इतर १० आजारांचा समावेश करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने म्युकरमायकोसिस सह इतर आजारांचा महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेतर्गत पोलीस दलातील पोलीस अधिकारी/कर्मचारी आणि त्यांच्या कुटुंबावर आंतररुग्णालयीन विनामूल्य उपचार करण्याच्या अनुषंगाने सदर आजारांचा समावेश महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजनेतर्गत करण्याबाबत धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी याबाबतचा प्रस्ताव सार्वजनिक आरोग्य विभागास सादर करण्यात आला असून पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मोहाडी (जि.भंडारा) तालुक्यातील नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना
आर्थिक मदत देण्याबाबत**

(५) * १२४६२ डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.निलय नाईक, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.रमेश कराड, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मोहाडी (जि.भंडारा) तालुक्यातील निलज बुज, निलज खुर्द, देव्हाडा बुज, मोहगाव, नवेगाव बुज व परिसरातील गावांमध्ये खरीप हंगामात चक्रीवादळासह मुसळधार पावसामुळे शेकडो शेतकऱ्यांच्या धान पीकाचे नुकसान झाल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, निलज बुज, देव्हाडा बुज परिसरातील अनेक शेतकऱ्यांनी खरिपाचा पीक विमा काढला असूनही शेतकऱ्यांना पीक विम्याची मदत मिळाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मोहाडी तालुक्यातील नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) हे अंशतः खरे आहे,

भंडारा जिल्हा मोहाडी तालुक्यातील धान (भात) पिकांचे ऑक्टोबर व नोव्हेंबर, २०२१ या महिन्यात चक्रीवादळ/ अवकाळी पावसामुळे नुकसानीचे ७८६ हे. क्षेत्र बाधित होते.

(२) हे अंशतः खरे आहे,

योजनेच्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार काढणी पश्चात नुकसान भरपाई या बाबीअंतर्गत २२ शेतकऱ्यांकडून पूर्वसूचना प्राप्त झाली असून त्यापैकी २१ शेतकरी नुकसान भरपाईस पात्र आहेत.

(३) याबाबत नुकसान भरपाईची निश्चिती व वाटपाची परिगणना विमा कंपनीमार्फत सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य शासकीय सेवेत बनावट क्रीडा प्रमाणपत्राच्या आधारे उमेदवारांची केलेली नियुक्ती रद्द करण्याबाबत

(६) * ११८३० डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विलास पोतनीस : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०६८० ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) क्रीडा विभागाने साडेचार हजार पानांचा तयार केलेल्या अहवालात २५८ बनावट प्रमाणपत्रे वितरित केल्याचे तसेच ५० पेक्षा अधिक उमेदवार सदर बनावट क्रीडा प्रमाणपत्राद्वारे नायब तहसिलदार, पोलीस उप निरीक्षक इ.

वर्ग-२ च्या तसेच वर्ग-१ च्या पदांवर अन्य ठिकाणी नोकरी करत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बनावट खेळाडू प्रमाणपत्राआधारे शासन सेवेत नियुक्त झालेल्या ३४ उमेदवारांपैकी ११ उमेदवारांच्या नियुक्त्या समाप्त करण्यात येवून उर्वरित उमेदवारांच्या नियुक्त्या समाप्त करण्यात आल्या नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा.न्यायालयाची स्थगिती नसलेल्या उमेदवारांची नियुक्ती रद्द करून सदर जागी प्रतिक्षा यादीतील पात्र उमेदवारांना नियुक्ती देण्याची कार्यवाही करण्याबाबत आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा यांनी निदेश देवूनही याप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने राज्य शासकीय सेवेत बनावट क्रीडा प्रमाणपत्राच्या आधारे नियुक्त उमेदवारांची नियुक्ती रद्द करून प्रतिक्षा यादीतील पात्र उमेदवारांची नियुक्ती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) अंशतः खरे आहे.

२५८ उमेदवारांनी बनावट कागदपत्रे व निकाल सादर करून क्रीडा प्रमाणपत्र पडताळणी अहवाल प्राप्त करून घेतल्याचे निदर्शनास आले असून, सदर बनावट कागदपत्रांआधारे, उपरोक्त उमेदवारांपैकी, ३४ उमेदवारांची शासनाच्या विविध विभागांत नियुक्ती झाली आहे.

(२), (३) व (४) बनावट खेळाडू प्रमाणपत्रांआधारे नियुक्ती झालेल्या १२ उमेदवारांच्या नियुक्त्या समाप्त केल्या आहेत. उर्वरित उमेदवारांच्या नियुक्त्या रद्द करण्यासंदर्भात क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय स्तरावरून पुढील कार्यवाही सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई उपनगरातील भूमी अभिलेख कार्यालयाच्या अधिनस्त असलेल्या
बहुतांश नकाशांमध्ये फेरफार करण्यात आल्याबाबत**

(७) * १२०३९ श्री.विलास पोतनीस, श्री.प्रसाद लाड, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उपनगरातील भूमी अभिलेख विभागाकडून तपासणी करण्यात आलेल्या ८८४ नकाशांपैकी १०२ नकाशा संशयास्पद असल्याची माहिती दिनांक ८ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भूमी अभिलेख विभागाकडील अधिकृत माहिती व या नकाशांमधील माहिती यात तफावत आढळून आली असून मुंबई उपनगरातील प्रतिबंधित क्षेत्रात जुने बांधकाम दाखवून ते नियमित करण्याच्या उद्देशाने नकाशांमध्ये फेरफार करण्यात आल्याची शक्यता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मुंबई उपनगरातील प्रतिबंधित क्षेत्रात जुने बांधकाम दाखवून ते नियमित करण्याच्या उद्देशाने नकाशांमध्ये फेरफार करणाऱ्या दोषी अधिकारी/कर्मचाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) होय, खरे आहे.

उप अधीक्षक भूमी अभिलेख, मुंबई उपनगर कार्यालयाचे अधिनस्त ८८४ हद्द कायम मोजणी नकाशांबाबत झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने उप अधीक्षक भूमी अभिलेख, मुंबई उपनगर कार्यालयाने प्राथमिक तपासणी करून १०२ नकाशा संशयास्पद असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(२) व (३) हे खरे आहे.

उपअधीक्षक भूमी अभिलेख, मुंबई उपनगर कार्यालयाने संशयास्पद ठरवलेले १०२ नकाशांबाबत खेरवाडी पोलीस स्टेशन मध्ये गु.र.न. ४९०/२०२१, दिनांक २५/१२/२०२१ अन्वये गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. तसेच दिनांक

२४/०१/२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, पुणे यांचे अध्यक्षतेखाली नकाशांतील गैरप्रकाराबाबत चौकशी करणेसाठी समिती गठीत केली असून सदर प्रकरणाची चौकशी सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**देवळी व हिंगणघाट (जि.वर्धा) तालुक्यातील शेतकऱ्यांचे सिंचन
विहिरींचे अनुदान प्रलंबित असल्याबाबत**

(८) * १२२९९ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्धा जिल्ह्यातील महात्मा गांधी रोजगार हमी योजनेतर्गत सन २०२०-२१ या वर्षात सिंचन विहीर मंजूर होवूनही देवळी व हिंगणघाट तालुक्यातील शेतकऱ्यांना अकुशल निधी तसेच देवळी तालुक्यातील शेतकऱ्यांना धडक सिंचन योजनेतर्गत विहिरींचे अनुदान मिळाले नसल्याचे दिनांक ३० डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदर सिंचन विहिरींचे प्रलंबित अनुदान देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई, ठाणे व पालघर जिल्ह्यातील मच्छिमारांच्या घराच्या जागेचा
सातबारा नावावर करण्याबाबत**

(९) * १२५९८ श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई, ठाणे व पालघर जिल्ह्यातील समुद्र किनाऱ्यावर राहणाऱ्या भूमिपुत्र मच्छिमार बांधवांच्या राहत्या घराच्या जागेचा सातबारा नावे नसल्याने घरांची देखभाल, दुरुस्ती व शासकीय योजनांचा लाभ घेण्यासाठी मच्छिमार बांधवांना

अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मच्छिमारांच्या घराची जागा शासकीय मालकीची असल्याने ह्या जमिनी सीआरझेड मुळे बाधित होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मच्छी सुकविण्याच्या मोकळ्या जमिनी देखील मच्छिमारांच्या नावावर नसल्याने सदरहू मोकळ्या जागेचा सातबारा मच्छिमारांच्या नावे करण्याबाबत मच्छिमार बांधवांनी शासनाकडे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मच्छिमार बांधवांच्या राहत्या घरांच्या जमिनीचा सातबारा मच्छिमारांच्या नावावर करण्याची मागणी मच्छिमार संघटनेने शासनाकडे केली आहे, शासनाने सदरहू जमिनीचे सर्वेक्षण करून त्याचा अहवाल सादर करण्याचे आदेश जिल्हाधिकाऱ्यांना देवूनही याबाबत कोणतीही कार्यवाही झाली नसल्याने मच्छिमारांना राहत्या घराची देखभाल, दुरुस्ती करण्यास अडचणी निर्माण होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मच्छिमारांना राहत्या घराचा व मच्छी सुकविण्याच्या मोकळ्या जमिनीचा सातबारा मच्छिमारांच्या नावे करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे.

(४) व (५) बृहन्मुंबईतील कोळीवाड्यांच्या सिमांकनाबाबतची कार्यपध्दती व मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करण्यासाठी दिनांक २०/११/२०१२ च्या शासन निर्णयान्वये ७ सदस्यीय समिती गठित करण्यात आली आहे. त्याअनुषंगाने उपसंचालक, भूमी अभिलेख, कोकण प्रदेश यांनी सादर केलेल्या अहवालातील सुचविलेल्या बाबी स्विकारून मुंबईतील कोळीवाड्यांचे प्रत्यक्ष सर्वेक्षण करून सिमांकन करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याचे शासन पत्र दिनांक ०१/११/२०१८ च्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. मत्स्य विभागाच्या दिनांक १६/०८/२०१७ रोजीच्या पत्रानुसार मुंबई उपनगर व मुंबई शहर मिळून एकूण ४१ कोळीवाडे आहेत. यापैकी मुंबई उपनगर मधील २३ कोळीवाड्यांचे

बाहेरील हद्दींचे सर्वेक्षण व सिमांकन केले असून ६ कोळीवाड्यांचे स्थानिक विरोधामुळे सिमांकन होऊ शकलेले नाही. तसेच मुंबई शहरमधील ८ कोळीवाड्यांचे बाहेरील हद्दींचे सर्वेक्षण व सिमांकन केले असून उर्वरित ४ कोळीवाड्यांची दिनांक २०/०१/२०२१ रोजी स्थळपाहणी करण्यात आली असून पुढील कार्यवाही सुरू आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कनवाड (ता.शिरोळ, जि.कोल्हापूर) येथे अवैध माती उत्खनन
करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत**

(१०) * ११७७४ श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कनवाड (ता.शिरोळ, जि.कोल्हापूर) येथील गट नंबर २६८ मध्ये एक हजार ब्रासची रॉयल्टी भरून दहा ते बारा हजार ब्रास माती उत्खनन झाल्याचे निदर्शनास आले असून शासनाची रॉयल्टी बुडविणाऱ्या माती माफियांसोबत महसूल अधिकारी यांचे आर्थिक व्यवहार झाले असल्याची तक्रार श्री.दिलीप मानगावे, रा.कनवाड यांनी दिनांक १३ जानेवारी, २०२१ रोजी जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांचेकडे केली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कनवाड येथील गट नं. २६८ मधून रात्रीच्या वेळी होणाऱ्या माती चोरी संदर्भात कनवाड ग्रामस्थांनी तहसिलदारांकडे तक्रार केल्यानंतर तहसिलदारांनी माती माफियांकडून रुपये १ कोटी ४ लाखाचा दंड वसूल करणे अपेक्षित असताना रुपये ५४ लाखांचा दंड कमी करून रुपये ५० लाख एवढा कमी दंड वसूल केला आहे, तसेच उत्खननासाठी वापरण्यात आलेले वाहने, जेसीबी जप्त करणे आवश्यक असताना देखील प्रशासनाने जेसीबी, वाहने जप्त केलेली नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी तक्रारदार श्री दिलीप मानगावे यांच्यावर माती माफियांकडून जीवघेणा चाकू हल्ला करण्यात आला असून याबाबत १० महिन्यांपासून वारंवार तक्रार देऊनही संबंधित दोषींवर कोणत्याही प्रकारची कारवाई झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अवैध माती उत्खनन करणारे माती माफिया व त्यांना सहकार्य करणाऱ्या प्रशासनातील दोषी अधिकारी यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) होय. हे खरे आहे.

(२), (३), (४) व (५) मौजे कनवाड येथील गट नं. २६८ मधून रात्रीच्या वेळी होणाऱ्या मातीचोरीसंबंधात ग्रामस्थांनी तहसिलदार, शिरोळ यांच्याकडे केलेल्या तक्रारीच्या चौकशीमध्ये गट नं.२६८ या सामाईक मालकीच्या जमिनीमधून परवान्यापेक्षा अतिरीक्त मातीचे उत्खनन केल्याचे आढळून आल्याने संबंधितास दिनांक २६/०२/२०२१ च्या आदेशान्वये रुपये २९,९५,२००/- व रुपये २५,१२,६४०/- इतक्या दंडात्मक रकमेचे आदेश तहसिलदार, शिरोळ यांनी पारीत केले आहेत. त्यानुसार सदर दंडात्मक रक्कम वसुलीची कार्यवाही सुरु आहे.

दिनांक १९/०२/२०२० रोजी श्री.दिलीप मानगावे यांनी दिलेल्या तक्रारीवरून अर्वाच शिवीगाळ करून चाकु दाखविल्याप्रकरणी श्री.शाहबुखारी रूकमोद्दीन इनामदार यांचेविरुद्ध शिरोळ पोलीस ठाणे येथे गु. र. क्र.८९/२०२०, दिनांक १९/०२/२०२० तर श्री.शाहबुखारी रूकमोद्दीन इनामदार यांनी दिलेल्या तक्रारीवरून श्री.दिलीप मानगावे व त्यांचे नातेवाईक यांच्याविरुद्ध शिरोळ पोलीस ठाणे येथे गु.र.नं.९१/२०२०, दिनांक १९/०२/२०२० रोजी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

नरखेड (जि.नागपूर) तालुक्यातील संत्रा उत्पादकांकरीता संत्रा प्रकल्पाच्या उभारणीसह शीतगृहे व गोदामांची सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(११) * १२७५५ श्री.अभिजित वंजारी : सन्माननीय फलोत्पादन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नरखेड (जि.नागपूर) तालुक्यात संऱ्यांची मोठी बाजारपेठ असूनही या तालुक्यात कोणत्याही ठिकाणी शीतगृह व गोदामाची सुविधा उपलब्ध नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नरखेड (जि.नागपूर) या भागात एकही संत्रा प्रक्रिया प्रकल्प नसल्यामुळे उत्पादित मालाचे साठवणूकीअभावी नुकसान होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने नरखेड येथील संत्रा उत्पादकांना शीतगृहे व गोदामांची सुविधा तात्काळ उपलब्ध करून देण्याबाबत तसेच संत्रा प्रक्रिया प्रकल्प उभारण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही. अशा प्रकारच्या तक्रारी प्राप्त नाहीत.

(३) फळ पिकांसाठी साठवणूक, प्रक्रिया व मार्केटिंगची सुविधाकरीता कृषी विभागामार्फत जागतिक बँक अर्थसहाय्यीत स्मार्ट प्रकल्प, प्रधानमंत्री अन्न प्रक्रिया उद्योग योजना (पीएमएफएमई) व एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान या योजना राज्यशासनामार्फत राबविण्यात येत आहेत. सद्यःस्थितीत नरखेड तालुक्यामध्ये स्मार्ट प्रकल्प सन २०२१-२२ अंतर्गत खैरगांव व खरसोली येथील शेतकरी गटांनी वेअरहाऊस मागणीसाठी अर्ज केलेले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शिराळ (ता.आष्टी, जि.बीड) येथे श्री रामचंद्र देवस्थान न्यासाची
असलेली जमीन पदाधिकार्याने हस्तगत केल्याबाबत**

(१२) * १२१४३ श्री.सुरेश धस : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे दादेगांव (ता.आष्टी, जि.बीड) श्री.रामचंद्र देवस्थान न्यास नोंदणी क्र. A-१६८० येथील देवस्थानची शिराळ (ता.आष्टी, जि.बीड) येथे असलेली ३६० एकर जमीन पदाधिकाऱ्याने हस्तगत केल्याची तक्रार दादेगांव येथील ग्रामस्थांनी तहसीलदार, आष्टी यांच्याकडे केलेली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, संबंधिताने या हस्तगत केलेल्या ३५० एकर जमिनीचा कुठलाही मोबदला अद्याप विश्वस्त किंवा अर्चकांना दिला नसून सदर जमिनीचा मोबदला देण्याऐवजी कुठेही तक्रार करू नये अशी धमकी देवुन पदाचा गैरवापर संबंधित पदाधिकारी करीत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरील जमिनीत पाझर तलाव झालेला असल्याने त्याचा मोबदला देवस्थानाऐवजी त्यांना मिळण्याकरिता संबंधिताने व त्यांच्या कुटुंबियांनी बीड जिल्हा न्यायालयात दावा दाखल करून ती रक्कम अडवून ठेवली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने जमीन घेणाऱ्या संबंधित पदाधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) होय, अशी तक्रार प्राप्त झाली आहे, हे खरे आहे.

(२) सदरील जमिनीचे हस्तांतरण खाजगी व्यक्तीचे नांव झालेले नसून मालकी हक्कामध्ये अद्यापही श्री.रामचंद्र देवस्थान शिराळ, ता.आष्टी, जि.बीड या देवस्थानाचे नांव आहे.

(३), (४) व (५) उपजिल्हाधिकारी, भूसुधार, बीड यांनी पाझर तलाव क्रमांक ०२ शिराळ, ता.आष्टी, जि.बीड स.नं.४१ व स.नं.४२ मधील एकूण ३.५१ हे.आर. व गाव तलाव क्रमांक.०२ शिराळ, ता.आष्टी येथील स.नं.१५/१ मधील १.३१ हे.आर. क्षेत्र भूसंपादित करून त्याबाबत मावेजा रक्कम निश्चित केलेली आहे.

तथापि, विषयाधीन जमिनीच्या मालकी हक्काबाबत देवस्थान व इतर व्यक्ती यांच्यामधील वाद मा.जिल्हा न्यायालय, बीड येथे सुट क्रमांक एलएआर/२००३९९/२०१३ आणि एलएआर-२००११७/२०१३ अन्वये न्यायप्रविष्ट आहे. परिणामी, उपजिल्हाधिकारी, भूसुधार, बीड यांनी दिनांक ०५/०८/२०१३ रोजीच्या आदेशान्वये भूसंपादन अधिनियम, कलम ३० नुसार मावेजा रक्कम जिल्हा न्यायालयात जमा केली आहे.

**मॉन्टे कार्लो कंपनीने समृद्धी महामार्गाच्या जालना जिल्ह्यातील
कामामध्ये मुरुमाचे अवैध उत्खनन केल्याबाबत**

(१३) * १२२८५ श्री.जयंत पाटील, श्री.सदाशिव खोत, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.किशोर दराडे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-नागपूर या शहरांना जोडणाऱ्या समृद्धी महामार्गाचा ४२ कि.मी.चा रस्ता जालना जिल्ह्यातील २५ गावांमधून जात असून त्याचे काम मॉन्टे कार्लो या कंपनीला देण्यात आले असताना सदर कंपनीने मंजूर केलेल्या क्षमतेपेक्षा अधिकचा मुरुम उत्खनन केल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर तक्रारीची दखल घेत तत्कालीन जिल्हाधिकारी यांनी समिती स्थापन करून प्रत्यक्ष उत्खनन झालेल्या जागेची इटीएस या आधुनिक तंत्राच्या मदतीने तपासणी केली असता, सदर कंपनीला रुपये ३२६ कोटींचा दंड करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर कंपनीविरोधात कारवाई करून दंडाची रक्कम वसूल करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३) व (४) मुंबई-नागपूर या शहराला जोडणाऱ्या समृद्धी महामार्गाच्या जालना जिल्ह्यातील कामामध्ये मॉन्टे कार्लो कंपनीने विनापरवाना मुरुम उत्खनन केल्यामुळे कंपनीस रुपये ३२६ कोटी दंड आकारण्यात आला आहे, हे खरे आहे.

संबंधित कंपनीकडून दंडाची रक्कम वसूल केल्याशिवाय संबंधितास अंतिम देयके अदा करू नये असे जिल्हाधिकारी, जालना यांनी दिनांक ०९/१०/२०२० व दिनांक ०६/१२/२०२१ च्या पत्रान्वये महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ यांना कळविण्यात आले आहे.

शासन पत्र दिनांक २९/११/२०२१ अन्वये दंडाची रक्कम सत्वर वसूल करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, जालना यांना कळविण्यात आले आहे.

**परभणी जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयातील
रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(१४) * ११८०१ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.विक्रम काळे :

सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयांतर्गत नवीन आकृतीबंधानुसार वर्ग-१ ते वर्ग-४ ची ६४० पदे मंजूर असून त्यापैकी ४३४ पदे भरलेली तर २०६ पदे (३२.१८ टक्के) रिक्त असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रिक्त पदामुळे कार्यरत कर्मचाऱ्यांवर अतिरिक्त कामाचा ताण येत असून शेतकऱ्यांच्या हिताच्या विविध शासकीय योजना राबवून त्याचा लाभ शेतकऱ्यांना वेळेवर देण्यासाठी अडचणी येत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून परभणी जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयातील रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

परभणी जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयाच्या अधिनस्त कृषी विभागाची गट-अ ते गट-ड संवर्गाकरीता एकूण ६४२ पदे मंजूर असून सद्यःस्थितीत त्यापैकी ४८९ पदे भरलेली व १५३ पदे रिक्त आहेत.

वरील पदांमध्ये तांत्रिक संवर्गाची (कृषी सेवेतील) ४१९ पदे मंजूर असून त्यापैकी ३८० पदे भरलेली तर तालुका कृषी अधिकारी पदासह एकूण ३९ पदे रिक्त आहेत. तांत्रिक संवर्गातील रिक्त पदांचे प्रमाण सुमारे ९ टक्के आहे.

(२) हे खरे नाही.

शेतकऱ्यांच्या हिताच्या विविध शासकीय योजना कृषी सेवेतील अधिकारी/कर्मचारी (तालुका कृषी अधिकारी, मंडल कृषी अधिकारी, कृषी पर्यवेक्षक आणि कृषी सहाय्यक) यांचेमार्फत राबविण्यात येतात. उक्त पदांचा

समावेश असलेली तांत्रिक संवर्गातील (कृषी सेवा) मंजूर ४१९ पदांपैकी ३८० पदे भरलेली आहेत. तसेच रिक्त असणाऱ्या काही पदांचा अतिरिक्त कार्यभार नजीकच्या अधिकारी/कर्मचारी यांचेकडे देवून कृषी विभागाच्या योजनांची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे.

(३) महाराष्ट्र कृषी सेवा गट-ब (कनिष्ठ) पदावर दिनांक १८/०१/२०२२ च्या आदेशान्वये पदोन्नतीने ७ अधिकाऱ्यांना परभणी जिल्ह्यात पदस्थापना दिलेली आहे.

कृषी सेवा परीक्षा-२०२१ करीता महाराष्ट्र कृषी सेवा संवर्गातील एकूण २०३ पदांचे मागणीपत्र महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास पाठविण्यात आले असून लोकसेवा आयोगाने दिनांक १८/०२/२०२२ रोजी जाहिरात विज्ञापित केली आहे. सदर पदांकरीता उमेदवारांची शिफारस प्राप्त झाल्यास परभणी जिल्ह्यातील उर्वरित रिक्त पदे प्राथम्यक्रमाने भरण्यात येतील.

महाराष्ट्र कृषी सेवा गट-ब (तालुका कृषी अधिकारी) संवर्गातील पदोन्नती कोट्यातील रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही विभागामार्फत सुरु आहे. तांत्रिक संवर्गातील पदे मुख्यतः भरण्यात आलेली आहेत. तसेच सद्यःस्थितीत वित्त विभागाच्या दिनांक ४ मे, २०२० रोजीच्या शासन निर्णयानुसार नवीन पदभरतीवर निर्बंध असल्याने तूर्तास गट-क आणि ड संवर्गामधील कोणतीही नवीन पदभरती करता येणार नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पालघर जिल्ह्याच्या मासेमारी क्षेत्रामध्ये परराज्यातील मच्छिमारांना
मासेमारी करण्यास बंदी घालण्याबाबत**

(१५) * १२४४० श्री.रविंद्र फाटक : दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक ११ मधील प्रश्न क्रमांक ८९५९ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पालघर जिल्ह्याच्या मासेमारी क्षेत्रांमध्ये परजिल्ह्यासह परराज्यातील मच्छिमार नौका पर्ससीन नेटद्वारे बेकायदा मासेमारी करीत असल्यामुळे पालघर जिल्ह्याच्या समुद्र किनाऱ्यावर मासेमारी करणाऱ्या स्थानिक मच्छिमारांवर उपासमारीची वेळ आली असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, पालघर जिल्ह्याच्या मासेमारी क्षेत्रात इतर राज्यातील मच्छिमार बेकायदा मासेमारी करीत असतानाही याकडे मत्स्यव्यवसाय विभाग दुर्लक्ष करीत असून मत्स्यव्यवसाय विभागाकडील साधन सुविधांचा अभाव असल्याने पकडलेल्या पर्ससीन नौकांवर कोणतीही कारवाई केली जात नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी स्थानिक मच्छिमार व स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी पर्ससीन नेटद्वारे मासेमारी करण्यास बंदी घालण्याबाबत शासनाकडे तक्रार करूनही पर्ससीन नेटद्वारे मासेमारी सुरुच आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने इतर राज्यातील मच्छिमारांना पालघर जिल्ह्याच्या समुद्र किनाऱ्यावर मासेमारी करण्यास बंदी घालण्याबाबत तसेच पर्ससीन नेटद्वारे मासेमारी रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अस्लम शेख : (१) हे खरे नाही.

सन २०२२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक-१६ सुधारित महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ नुसार अवैध पर्ससीन नेट नौका धारकांना दंडात्मक शास्तीची तरतुद वाढ करण्यात आली आहे. त्यानुसार परराज्यातील नौका राज्याच्या जलधी क्षेत्रात अवैधरित्या मासेमारी करतांना निदर्शनास आल्यास अश्या अनधिकृत नौकांकरीता जास्तीत जास्त दंडात्मक तरतुद करण्यात आली आहे.

(२) हे खरे नाही.

गस्ती नौकेद्वारे राज्याच्या सागरी जलधीक्षेत्रात प्रभावी गस्त घालुन महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ च्या कायद्यामधील

तरतुदी अन्वये निर्गमित केलेले आदेश, अधिसूचना यांचे उल्लघन करणाऱ्या मासेमारी नौकांवर सुधारित सन २०२२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक-१६-सुधारित महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ अन्वये कठोर कारवाई करून सागरी कायद्याची कडक अमंलबजावणी करण्यात येत आहे.

(३) व (४) हे खरे नाही.

राज्याच्या जलधी क्षेत्रात अनधिकृत मासेमारी करणाऱ्या नौकांवर सागरी कायद्यांतर्गत कठोर कारवाई करण्यात येत असून माहे जानेवारी, २०२२ अखेरपर्यंत २३१ अनधिकृत पर्ससीन मासेमारी नौकांवर कार्यवाही करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मलकापूर (ता.अकोट, जि.अकोला) येथील बायोडिझेलचा साठा
स्थानिक गुन्हे शाखेने जप्त केल्याबाबत**

(१६) * ११९६८ श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.संजय दोंड, श्री.अरुण लाड : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मलकापूर (ता.अकोट, जि.अकोला) शेतशिवारातून येवताकडे जाणाऱ्या रस्त्यालगत असलेल्या शेत सर्व्हे नं.७४ मध्ये साठवून ठेवलेल्या ५४ हजार लिटर बायोडिझेलचा रूपये १ कोटी २६ लाख ४५ हजाराचा मुद्देमाल स्थानिक गुन्हे शाखेने जप्त केल्याची माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी पोलिसांनी ४ आरोपींना अटक केली असून दोन मुख्य आरोपी फरार असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने फरार आरोपींचा शोध घेऊन दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) स्थानिक गुन्हे शाखा, अकोला यांना दिनांक २२/१२/२०२१ रोजी मिळालेल्या माहिती आधारे मलकापुर येवता रोडवरील, शेत सर्वे नं ७२ मध्ये छापा टाकला असता तेथे साठवून ठेवलेले ५४ हजार लिटर बायोडिझेल, वाहने व बायोडिझेल साठवणूक व विक्री करिता वापरण्यात येणारे साहित्य असा एकूण किंमत रुपये १,२६,४५,१००/- चा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला आहे.

तपासामध्ये कागदपत्र हस्तगत केले असता नमूद शेताचा शेत सर्वे नंबर ७४ नसुन ७२ शेत सर्वे नंबर असल्याचे निष्पन्न झाले आहे. मलकापुर येवता रोड हे ठिकाण अकोट तालुक्यात येत नसुन त्याचा तालुका व जिल्हा अकोला आहे.

(२) नमूद गुन्ह्यामध्ये एकूण ०७ आरोपींना अटक करण्यात आली असून त्यातील मुख्य आरोपी यासही अटक करण्यात आली आहे. बायोडिझेल व्यवसाय करण्याकरिता मुख्य आरोपीस जागा भाड्याने देणारे शेत मालक फरार असून त्याचा शोध सुरु आहे.

(३) नमूद गुन्ह्यामध्ये सहभाग असलेल्या एकूण ०८ आरोपींविरुद्ध पोलीस स्टेशन, खदान, जि.अकोला येथे जीवनावश्यक वस्तू कायदा कलम ३, ७ सह भा.दं.वि. कलम १८८, २८५, ३४ अन्वये अपराध गुन्हा नं.१२०३/२०२१ नोंद करण्यात आला आहे. गुन्ह्यामध्ये एकूण ०७ आरोपींना अटक करण्यात आली असून एका फरार आरोपीचा शोध सुरु आहे. आरोपी मिळताच त्यास गुन्ह्यात अटक करून गुन्ह्यातील सर्व आरोपीतांविरुद्ध पुरावे गोळा करून विद्यमान न्यायालयात दोषारोप पत्र दाखल करण्याची तजवीज ठेवली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात कोरोना विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे क्रीडा क्षेत्राकरीता लावण्यात आलेले निर्बंध शिथिल करण्याबाबत

(१७) * १२५१८ अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात कोविड-१९, डेल्टा आणि ओमायक्रॉन या संसर्गजन्य विषाणूच्या वाढत्या प्रादुर्भावामुळे शासनाने कडक निर्बंध लावून सर्व खेळ, जीम, योगा, स्विमिंग पूल, मैदाने बंद केल्यामुळे क्रीडा क्षेत्राचे नुकसान झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, क्रीडा क्षेत्रातील प्रशिक्षक, खाजगी शिक्षक व क्रीडा शिक्षक, शाळांमधील कर्मचारी वर्ग, व्यायामशाळांमधील कर्मचारीवर्ग यांना शासनाकडून कोणतीही मदत किंवा निधी मिळाला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने ५० टक्के क्षमतेने जे खेळ सोशल डिस्टन्सिंग आणि बॉडी कॉन्टॅक्टमध्ये येत नाहीत अशा वैयक्तिक खेळांना परवानगी देणे आवश्यक होते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने क्रीडा क्षेत्राकरीता मदत व निधी देवून क्रीडा क्षेत्रातील निर्बंध कमी/शिथिल करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) व (२) कोरोना विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे उद्भवलेल्या परिस्थितीत राज्यात वेगवेगळ्या क्रियांवर / बाबींवर निर्बंधाबाबत शासनाकडून वेळोवेळी आदेश देण्यात येत आहेत. ओमायक्रॉन च्या उत्पत्तीमुळे उद्भवलेल्या परिस्थितीत महसूल व वन विभाग, आपती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन विभागाच्या दिनांक ०८/०१/२०२२ अन्वये आदेश देण्यात आले आहेत. यामध्ये शाळा, महाविद्यालये, कोचिंग क्लास, केशकर्तनालय, म्युझियम, शॉपिंग मॉल, मार्केट इत्यादी बरोबरच जलतरण तलाव, जिम, क्रीडा स्पर्धा इत्यादींबाबत लागू राहणारे निर्बंध व अन्य अटी आदेशात नमूद केल्या आहेत. राज्यातील विविध क्षेत्रांना द्यावयाच्या सवलतीबाबत राज्य शासनाकडून वेळोवेळी निर्णय घेण्यात येत आहेत.

(३) व (४) याबाबत कोविड-१९ विषाणूच्या बाधितांची संख्या, बरे होणाऱ्या रुग्णांची संख्या, मृत्यू संख्या व स्थानिक स्तरावरील परिस्थिती तसेच यासंदर्भातील टास्क फोर्सचे अभिप्राय / सूचना इत्यादी बाबी विचारात घेऊन खेळांना परवानगी देणे/ निर्बंध घालणे इत्यादीबाबत शासनाकडून निर्देश देण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विभागनिहाय पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे स्थापन करण्याबाबत

(१८) * १२७६८ श्री.सुजितसिंह ठाकूर : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सातारा येथील मल्हार पेठ पोलीस ठाणे व पोलीस वसाहत इमारतीच्या दिनांक २४ जून, २०२१ रोजी झालेल्या ई-भूमिपूजन या शासकीय कार्यक्रमाच्यावेळी जागतिक स्तरावर सर्वोत्तम ठरण्यासाठी प्रशिक्षणाचे माध्यमातून पोलिसांची कार्यक्षमता व मनोबल वाढविण्यासाठी “राज्यात विभागवार पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे स्थापन करण्यात यावीत” असे मा.मुख्यमंत्री यांनी आदेश दिले असल्याचे दिनांक २५ जून, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात विभागवार पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे स्थापन करण्याबाबत कोणकोणत्या विभागीय स्तरावरून प्रस्ताव शासनाकडे पाठविण्यात आले आहेत,

(३) असल्यास, पोलीस प्रशिक्षण केंद्रासाठी भुसंपादन निधी उपलब्धता व तदनुषंगिक बाबींसंदर्भात शासनाने कोणकोणत्या अटी वा निकष लागू केले आहेत,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने राज्यात विभागवार पोलीस प्रशिक्षण केंद्रे स्थापन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) सातारा येथील मल्हार पेठ पोलीस ठाणे व पोलीस वसाहत इमारतीच्या ई-भूमिपूजन कार्यक्रमाच्या वेळी पोलिसांची कार्यक्षमता व मनोबल वाढविण्यासाठी राज्यामध्ये विभागवार पोलीस प्रशिक्षण केंद्र स्थापन करण्याबाबतचा मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी मनोदय व्यक्त केला होता.

(२), (३) व (४) सद्यःस्थितीत अपर पोलीस महासंचालक, प्रशिक्षण व खास पथके, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्या अधिनस्त एकूण १२ पोलीस प्रशिक्षण केंद्र कार्यान्वित असून सदर प्रशिक्षण केंद्रामधील प्रशिक्षणार्थींची क्षमता ८९२४

इतकी आहे. प्रशिक्षण केंद्राची क्षमता व प्रत्येक वर्षी सेवानिवृत्त / पदोन्नती इ. कारणांमुळे ६००० किंवा त्यापेक्षा कमी पदांची होणारी पोलीस भरती विचारात घेता नवीन पोलीस प्रशिक्षण केंद्र स्थापन करण्याची सद्यःस्थितीत आवश्यकता नसून भविष्यात अशी आवश्यकता लागल्यास याबाबत विचार करता येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सेलू (जि.परभणी) तालुक्यातील स्टोन क्रशर धारकांनी
अवैध उत्खनन केल्याबाबत**

(१९) * १२०८२ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सेलू (जि.परभणी) तालुक्यातील स्टोन क्रशर धारकांनी ३६ हजार ब्रासचे अवैध उत्खनन करून सुमारे ३२ कोटी रूपयांचे आर्थिक नुकसान केल्यावरून तहसिलदार, सेलू यांनी संबंधितांना सन २०२१ मध्ये दंडाच्या नोटीसा जारी केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार संबंधित दोषींकडून ३२ कोटी रूपयांची वसूली करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशीअंती शासनाने दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३) व (४) तहसिलदार, सेलू यांनी दिनांक १४/०९/२०२१ रोजी सेलू तालुक्यामधील ०५ स्टोन क्रशरधारक यांनी उत्खनन केलेल्या परिमाणानुसार भरणा केलेल्या स्वामित्वधनाचा ताळमेळ तहसिल कार्यालय, सेलू यांना सादर न केल्यामुळे महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मधील तरतुदीनुसार शास्ती का लावण्यात येवू नये? अशा आशयाच्या नोटीसा बजाविण्यात आल्या आहेत.

संबंधित स्टोन क्रशरधारक यांनी सदर नोटीसीच्या अनुषंगाने ताळमेळ घेण्याचे काम तहसिल कार्यालयात सुरु असून ते झाल्यानंतर तहसिलदार, सेलू यांच्याकडून कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

माथेरान (जि.रायगड) येथील अनेक ब्रिटीशकालीन बंगले व जागांच्या खरेदी-विक्रीमध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(२०) * १२२२३ श्री.राजहंस सिंह : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माथेरान (ता.कर्जत, जि.रायगड) येथील अनेक ब्रिटीशकालीन बंगले व जागांच्या खरेदी-विक्रीचे व्यवहार कोणत्याही प्रकारची दस्तनोंदणी न करताच केवळ जिल्हाधिकाऱ्यांची परवानगी घेऊन "प्रॉपर्टी ट्रान्सफर" करण्यात आल्यामुळे सदर व्यवहारांमध्ये गैरव्यवहार माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणाची चौकशी करून अहवाल सादर करण्याचे आदेश राज्याच्या नोंदणी व मुद्रांक शुल्क विभागाने जिल्हाधिकारी, रायगड यांना दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, माथेरान गिरीस्थान नगरपरिषदेच्या हद्दीत अथवा आसपासच्या परिसरात रायगड जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून शासकीय भूखंडाचे वाटप दीर्घ मुदतीच्या भाडेपट्ट्यांद्वारे खाजगी व्यक्तींना करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, त्यानुषंगाने निष्पादीत करण्यात आलेल्या भाडेपट्ट्यांच्या दस्तावर, वाटपपत्र आदेशावर मुद्रांक शुल्क अदा करणे आवश्यक असताना सदर शुल्क अदा केले नसल्याचे जिल्हाधिकारी, रायगड यांच्या अहवालावरून दिसून येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर दस्तांना मुद्रांक शुल्क अदा केले आहे किंवा नाही याची पडताळणी करण्यासाठी जिल्हाधिकारी तथा जिल्हानिबंधक यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र. मशा/जमीन/अ-२/माथेरान/दस्तनोंदणी/तपासणी/आदेश/२०२१, दिनांक १६/०९/२०२१ अन्वये समिती गठीत केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने शासनाचा महसूल बुडवणाऱ्या तसेच शासकीय भूखंडाचे वाटप दीर्घ मुदतीच्या भाडेपट्ट्यांद्वारे खाजगी व्यक्तींना करून देणाऱ्या संबंधितांवर तसेच सर्व दोषी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) होय. हे अंशतः खरे आहे.

(२), (३) व (४) होय, हे खरे आहे.

(५) सदर दस्तांना मुद्रांक शुल्क अदा केले आहे किंवा नाही यांची पडताळणी करणेसाठी जिल्हाधिकारी तथा जिल्हानिबंधक यांनी त्यांचेकडील पत्रक्र.मशा/जमीन/अ-२/माथेरान/दस्त नोंदणी/तपासणी/आदेश/ २०२१, दिनांक १६/०९/२०२१ अन्वये समिती गठित केलेली आहे.

(६) ९१ दस्त जिल्हाधिकारी, रायगड यांचेकडून मुद्रांक जिल्हाधिकारी, रायगड यांचेकडे प्राप्त झाले असून त्यामध्ये महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियमातील तरतुदीनुसार न्युन मुद्रांक शुल्क वसुलीची कार्यवाही मुद्रांक जिल्हाधिकारी, रायगड यांच्यास्तरावर सुरु आहे.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

जानापुरी (ता.लोहा, जि.नांदेड) गावात विहीरीचे बांधकाम अन्य ठिकाणी केल्याबाबत

(२१) * १२४५८ श्री.अमरनाथ राजूरकर : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जानापुरी (ता.लोहा, जि.नांदेड) गावात ठरलेल्या ठिकाणी विहीर न बांधता इतर ठिकाणी विहीर बांधल्यामुळे विहीर चोरीला गेल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने जानापुरी येथे ठरलेल्या ठिकाणी विहीर न बांधता इतर ठिकाणी

विहीर बांधल्याप्रकरणी दोषीवर कारवाई करून जानापुरी गावात ठरलेल्या ठिकाणी विहीर बांधण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) हे खरे आहे.

(२) श्री.संतोष सदाशिवराव कदम, उपसरपंच, जानापुरी, ता.लोहा, जि.नांदेड यांनी दिनांक १/१०/२०२१ रोजी दिलेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने दिनांक ७/१०/२०२१ रोजी प्रत्यक्ष जागेवर जाऊन गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती लोहा यांनी विस्तार अधिकारी (पं.), तलाठी, विद्यमान व तत्कालीन ग्रामसेवक, तांत्रिक सहाय्यक, सहाय्यक कार्यक्रम अधिकारी, उपसरपंच, ग्रामपंचायत सदस्य यांच्या समक्ष पाहणी केली असता, गट क्र.२४५ मध्ये मंजूर योजनेची सार्वजनिक विहीर आढळून आली नसल्याचे प्रथम दर्शनी दिसून आले आहे. याऐवजी ही सार्वजनिक विहीर जानापुरी येथील गट क्र.२२८ मध्ये झाल्याचे दिसून आले. गट क्र.२४५ व २२८ ही एकाच कुटुंबाची जमीन आहे. तसेच तपासणी अहवालानुसार गट क्र.२२८ मध्ये शासन खर्चान्वये झालेली विहीर जागेसह ग्रामपंचायतीच्या नावे संबंधित गट क्र.२२८ च्या कुटुंबधारक जमिनधारकाने खरेदी खताद्वारे दिनांक ०४/०२/२०२२ रोजी ताब्यात दिली आहे.

या सर्व बाबीची तपासणी व पंचनामा गटविकास अधिकारी यांचेकडून अहवाल तयार करून प्रकरणाशी संबंधित ग्रामरोजगार सेवक, ग्रामसेवक, तांत्रिक सहाय्यक यांना कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुषंगाने प्रकरणाशी संबंधित ग्रामरोजगारसेवक यांना कामावरून कमी करण्यासाठी ग्रामपंचायतीला पत्राद्वारे कळविण्यात आले आहे. तत्कालीन ग्रामसेवक हे सुद्धा प्रकरणात दोषी दिसून आल्याने त्यांचेविरुद्ध विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्यात आली आहे. तसेच प्रकरणाशी संबंधित तांत्रिक सहाय्यक यांचेबाबत गट विकास अधिकारी पंचायत समिती, लोहा यांचेकडून प्रस्ताव प्राप्त झाला असून कारवाईची प्रक्रिया सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्याच्या पोलीस महासंचालक या पदावरील नियुक्तीबाबत

(२२) * १२३८३ श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याच्या पोलीस महासंचालकाचे पद रिक्त झाल्यानंतर केंद्रीय लोकसेवा आयोगाने (यु.पी.एस.सी.) मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या निवाड्यानुसार ३ नावांची शिफारस करून त्यापैकी सदर पदावर पूर्णवेळ नियुक्ती करावे लागते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, निकषाच्या आधारावर ३ नावांची शिफारस केलेली असताना शासनाने काही महिन्यापासून या पदावर पूर्ण वेळ नियुक्ती केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पोलीस महासंचालकाचे पद प्रभारी म्हणून भरू नये असे स्पष्ट निर्देश मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेले असताना सुध्दा राज्य शासनाने या आदेशाचे उल्लंघन केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पोलीस महासंचालकाचे पद पूर्ण वेळ भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१), (२), (३),(४) व (५) संघ लोकसेवा आयोगाची शिफारस विचारात घेऊन शासन आदेश, गृह विभाग, दिनांक १८ फेब्रुवारी, २०२२ द्वारे श्री.रजनिश सेठ, भापोसे यांची पोलीस महासंचालक व महानिरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य या पदावर नियुक्ती करण्यात आली आहे.

खेड (जि.पुणे) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना रब्बी पिकांच्या नुकसानीची भरपाई मिळण्याबाबत

(२३) * १२०२६ श्री.महादेव जानकर : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खेड (जि.पुणे) तालुक्यात माहे डिसेंबर, २०२१ ते माहे जानेवारी, २०२२ या कालावधीत ढगाळ वातावरण व धुक्यामुळे कांदा, गहू, मका, ज्वारी, हरभरा इ. रब्बी पिकांवर मावा, तुडतुडे, चिकटा, करपा या रोगांचा प्रादुर्भाव झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रब्बी पिकांवर अळीच्या प्रादुर्भावामुळे औषध फवारणीकरीता शेतकऱ्यांना हजारो रुपयांचा भार सोसावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने खेड तालुक्यातील रब्बी पिकांवर अळीच्या प्रादुर्भावामुळे बाधित शेतकऱ्यांना मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) अंशतः खरे आहे.

खेड (जि.पुणे) या तालुक्यात सन २०२१-२०२२ रब्बी हंगामात ३६,६३२ हे. इतक्या क्षेत्रांवर पेरणी झालेली असून माहे डिसेंबर, २०२१ ते माहे जानेवारी, २०२२ या कालावधीत ढगाळ वातावरण व धुक्यामुळे कांदा, गहू, मका, ज्वारी, हरभरा इ. रब्बी पिकांवर मावा, तुडतुडे, चिकटा, करपा या रोगांमुळे आर्थिक नुकसान पातळी पेक्षा जास्त प्रादुर्भाव ६११.७५ हे. इतक्या नगण्य क्षेत्रावर झाल्याचे दिसून आले. तथापि, क्रॉपसॅप योजनेतर्गत शेतकऱ्यांना मार्गदर्शन करून प्रादुर्भाव नियंत्रणात आणण्यासाठी केलेल्या उपाययोजनांमुळे प्रादुर्भाव नियंत्रणात आला.

(२) खरे नाही.

(३) प्रश्नच उद्भवत नाही.

(४) प्रश्नच उद्भवत नाही.

राज्यात तालुका पातळीवर क्रीडा संकुल उभारण्याबाबत

(२४) * १२१९२ श्री.बाळाराम पाटील, श्री.विक्रम काळे, श्री.किशोर दराडे :
सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील तालुका पातळीवर क्रीडा संकुल उभारण्याबाबतचा धोरणात्मक निर्णय शासनाने घेतला असून याबाबतची घोषणा मा.उपमुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्र्यांनी सन २०२०-२०२१ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुसार शासनाने १०० तालुका क्रीडा अधिकारी पदांना मंजूरी दिली असून त्यापैकी ५० पदे सरळसेवांतर्गत पध्दतीने तर ५० पदे पदोन्नतीच्या माध्यमातून भरण्यात येणार आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यापैकी केवळ ३५ टक्के पदे भरण्यात आली असून उर्वरित ६५ टक्के पदे भरण्यात आली नसल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ अखेर निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून ग्रामीण भागातील तरुणांना क्रीडा कौशल्य मिळण्याच्यादृष्टीने तालुका क्रीडा अधिकाऱ्यांची मंजूर पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) शासनाच्या दिनांक २६/०३/२००३ च्या शासन निर्णयान्वये, तालुका क्रीडा संकुले उभारण्याचा धोरणात्मक निर्णय घेण्यात आला आहे.

(२) होय.

(३) व (४) तालुका क्रीडा अधिकारी संवर्गातील मंजूर १०० पदांपैकी ३५ पदे भरली आहेत. सरळसेवेची रिक्त पदे भरण्यासाठी, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास मागणीपत्र पाठविण्यात आले आहे तसेच पदोन्नतीच्या कोट्यातील पदे भरण्यासंदर्भातील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती शहरात नागरिकांच्या सुरक्षिततेकरीता सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याबाबत

(२५) * १२३०७ श्री.प्रविण पोटे-पाटील : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अमरावती शहरामध्ये सातत्याने साखळी चोरी (चेन स्नॅचिंग) व वाटमारी तसेच हत्या या गुन्ह्यांच्या प्रमाणात वाढ होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अशा गुन्ह्यांवर देखरेख ठेवून गुन्ह्याचा तपास होण्याकरीता, अंकुश ठेवण्याकरीता व नागरिकांच्या सुरक्षिततेकरीता अमरावती शहरात सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याकरीता निधीची तरतूद करून ते लावण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) पोलीस आयुक्तालय, अमरावती शहर कार्यक्षेत्रात माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यासुमारास खुनाचा गुन्हा नोंद नसून जबरी चोरीचे ०२ गुन्हे नोंद असून दोन्ही गुन्हे उघडकीस आलेले आहेत. नमूद पैकी साखळी चोरीचा (चेन स्नॅचिंग) १ गुन्हा नोंद असून उघडकीस आलेला आहे. सदर प्रकरणातील मुद्देमाल जप्त करण्यात आलेला आहे.

तसेच सन २०२१ मध्ये खुनाचे एकूण २१ गुन्हे नोंद असून २० गुन्हे उघड झाले आहेत, वाटमारीचे ४४ गुन्हे नोंद असून २९ गुन्हे उघडकीस आलेले आहेत. ४४ गुन्ह्यापैकी साखळी चोरीच्या १६ घटना घडलेल्या असून त्यापैकी १३ घटना उघडकीस आलेल्या आहेत.

(२) आपती काळात कायदा व सुव्यवस्था प्रश्न निर्माण झाल्यास उपाययोजना म्हणून पोलीस आयुक्तालय, अमरावती शहर आस्थापनेवर सीसीटीव्ही प्रकल्प राबविण्याकरीता जिल्हाधिकारी तथा सचिव नियोजन अधिकारी अमरावती यांना अंदाजीत खर्चाचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे.

तसेच नागरिकांच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने पोलीस आयुक्तालय, अमरावती शहर अंतर्गत महत्वाचे चौक व रहदारीच्या रस्त्यावर सीसीटीव्ही कॅमेरे लावण्याबाबत आयुक्त, महानगरपालिका, अमरावती यांना पोलीस आयुक्त, अमरावती शहर यांचे कार्यालयामार्फत पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे वेळणेश्वर (बौध्दवाडी) (ता.गुहागर, जि.रत्नागिरी) येथे संरक्षक भिंत बांधण्याबाबत

(२६) * १९८२९ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे वेळणेश्वर (ता.गुहागर, जि.रत्नागिरी) येथील बौध्दवाडी या डोंगर/दरड उतारावर असणाऱ्या दलीत वस्तीमध्ये पावसाळ्यात वारंवार भूस्खलन होत असल्याने सहाय्यक बंदर निरीक्षक, महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्ड, बोर्या बंदर यांनी दिनांक १६ एप्रिल, २०२१ रोजी ग्रामस्थांसह प्रत्यक्ष पाहणी करून डोंगर/दरड उतारावर असलेल्या २० कुटुंबांच्या (लोकवस्तीच्या) सुरक्षेकरीता २५० ते ३५० मीटर संरक्षक भिंतीचे बांधकाम करणे गरजेचे असल्याचा अहवाल शासनास सादर केला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, रत्नागिरी यांनी मौजे वेळणेश्वर (बौध्दवाडी) येथे होणाऱ्या भूस्खलनापासून ग्रामस्थांच्या सुरक्षिततेच्यादृष्टीने सादर ठिकाणी २५० ते ३५० मीटर संरक्षक भिंत बांधण्याकरीता रुपये १६२.२६ लक्ष एवढ्या रकमेचे अंदाजपत्रक व निधी मागणीचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांना दिनांक १७ सप्टेंबर, २०२१ रोजी सादर केला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांनी त्यांच्या दिनांक २४ नोव्हेंबर, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये संरक्षक भिंत बांधण्याकरीता निधी मागणीचा रुपये १६२.२६ लक्ष इतक्या रकमेचा सादर केलेला प्रस्ताव विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग, कोकण यांच्या कार्यालयाकडून दिनांक २७ डिसेंबर, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग यांच्यामार्फत सादर केलेल्या रुपये १६२.२६ लक्ष निधी उपलब्ध करून देऊन मौजे वेळणेश्वर (बौध्दवाडी)(ता.गुहागर, जि.रत्नागिरी) येथे संरक्षक भिंत बांधण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.विजय वडेटीवार : (१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे.

(४) मौजे वेळणेश्वर (बौध्दवाडी) (ता.गुहागर, जि.रत्नागिरी) येथे संरक्षक भिंत बांधण्याकरीता रुपये १६२.२६ लक्ष इतका निधी उपलब्ध करून देण्यास वित्त विभागाने सहमती दिली असून, प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता व निधी मंजूर करण्याची कार्यवाही अंतिम स्तरावर सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्ह्यातील अवैध वाळू उपसा रोखण्याबाबत

(२७) * १२८८२ श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यात मागील ४ वर्षांपासून अधिकृत वाळू उपसा बंद असून वाळूचा दर वाढल्याने अनेक विकासकामे व गरीबांची घरकुलांची कामे प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अधिकृत वाळू उपसा बंद असतानाही गत दोन वर्षात १८६३ अनधिकृत वाळू उपसा व वाहतूक सुरु असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अवैध वाळू उपसा रोखण्याबाबत तसेच वाळू ठेक्यांची लिलाव प्रक्रिया राबविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) सोलापूर जिल्ह्यातील अनधिकृत वाळू उपसा रोखणेकामी जिल्हा स्तरावर/उपविभागीय स्तरावर तसेच तालुका स्तरावर नियुक्त करण्यात आलेल्या दक्षता पथकांमार्फत तसेच पोलीस व परिवहन विभागाकडून वेळोवेळी कडक मोहिम राबविण्यात येते. त्यानुसार सोलापूर जिल्ह्यात दिनांक ०१/०४/२०२० ते दिनांक ३१/०३/२०२१ या कालावधीत वाळूच्या अवैध उत्खनन व वाहतूकीच्या ३३३ प्रकरणी रुपये ५८.८५ कोटी इतक्या दंडात्मक

रक्कमेची कारवाई करण्यात आली आहे. तसेच दिनांक ०१/०४/२०२१ ते दिनांक ३१/०१/२०२२ या कालावधीत वाळूच्या अवैध उत्खनन व वाहतूकीच्या १०४४ प्रकरणी रुपये ३७१.०७ कोटी इतक्या दंडात्मक रक्कमेची कारवाई करण्यात आली आहे.

सोलापूर जिल्ह्यात सन २०२१-२०२२ करीता पर्यावरण अनुमतीप्राप्त ९ वाळूगटांचे लिलाव घेण्यात आले आहेत. त्यापैकी ४ वाळूगट लिलावात गेले आहेत. लिलावात न गेलेल्या उर्वरित ५ वाळूगटांपैकी १ वाळूगट शासकीय, निमशासकीय तसेच घरकुलांची कामे पूर्ण करण्यासाठी राखीव ठेवण्यात आला आहे. तसेच दिनांक २८/०१/२०२२ रोजीच्या वाळू /रेती निर्गती धोरणानुसार उर्वरित ४ वाळूगटांचे फेरलिलाव करण्याची प्रकिया सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बीड जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना तुती लागवडीसाठी मिळणाऱ्या अनुदानात वाढ करण्याबाबत

(२८) * १२८११ श्री.संजय दोंड : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यात ३९८६ एकर क्षेत्रावर शेतकऱ्यांनी तुतीची लागवड केली असून सन २०१६-२०१७ पासून रेशीम शेती मनरेगा योजनेतर्गत समाविष्ट करण्यात आली आहे, त्यात कुशल १,१३,७८० (३३.८९%) व अकुशल २,२१,९६० (६६.११%) स्वरूपात ३ वर्षाकरीता प्रती एकर रुपये ३,३५,७४० इतके अनुदान मिळत असून त्यामध्ये शेड बांधकामासाठी अकुशल व कुशल मिळून अंदाजे रुपये १ लक्ष अनुदान मिळते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रत्यक्षात शेड बांधणीस सध्या सीमेंट, रेती, लोखंड व मजूरीचे दर वाढल्यामुळे अंदाजे रुपये ३ लाखापर्यंत खर्च येतो, अनुदान अपुरे पडत असल्याने शेतकऱ्यांना आर्थिक भार सोसावा लागत असून तुती लागवड व उत्पादनात घट येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तुती लागवडीसाठी मिळणाऱ्या अनुदानात वाढ करून रुपये ६ लाख इतके अनुदान मिळावे अशी मागणी मा.लोकप्रतिनिधी व शेतकऱ्यांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बीड जिल्ह्यात तुती लागवडीसाठी मिळणाऱ्या अनुदानात वाढ करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) हे खरे आहे.

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत रेशीम शेड (किटक संगोपनगृह) बांधकामाकरीता कुशल रक्कम ४९०५०/- व अकुशल रुपये ५२८२४/- अशी एकूण रुपये १०१८७४/- अनुदान दिले जाते.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) हे खरे नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

करोडी (जि.औरंगाबाद) येथील राष्ट्रीय महामार्गाच्या भूसंपादनाकरिता शेतकऱ्यांना अतिरिक्त मोबदला दिल्याबाबत

(२९) * १२८९७ श्री.अंबादास दानवे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) करोडी (जि.औरंगाबाद) येथील राष्ट्रीय महामार्ग क्रमांक २११ करिता भूसंपादन करतांना १९ शेतकऱ्यांना चुकीच्या मुल्यांकनामुळे तब्बल ४१ कोटी रुपये अधिकचा मावेजा दयावा लागला असल्याचे नुकतेच माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू १९ शेतकऱ्यांच्या जमिनी कुठल्याही हायवेलगत नसताना त्या हायवेलगत असल्याचे दाखविल्यामुळे भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणाने आक्षेप घेतलेला असतानाही सदर आक्षेपाला न जुमानता तत्कालीन भूसंपादन अधिकारी तथा उपविभागीय अधिकारी यांनी वाढीव मुल्यांकन कायम ठेवल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने यास जबाबदार असणाऱ्या दोषींवर कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) राष्ट्रीय महामार्ग क्र २११ च्या चौपदरीकरणासाठी मौजे करोडी, ता.जि.औरंगाबाद या गावातील भूसंपादनाचा निवाडा तत्का. उपविभागीय अधिकारी तथा सक्षम प्राधिकारी, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग क्र २११ (औरंगाबाद-धुळे), औरंगाबाद यांनी प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, औरंगाबाद यांच्या मान्यतेसाठी सादर केला होता. सदर निवाड्यावर उक्त प्राधिकरणाने आक्षेप उपस्थित केले होते. सदर आक्षेपाबाबत तत्का. उपविभागीय अधिकारी तथा सक्षम प्राधिकारी, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग क्र.२११ (औरंगाबाद-धुळे), औरंगाबाद यांनी सादर केलेला खुलासा मान्य करून उक्त निवाड्यास भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरणाने मान्यता दिली होती. दरम्यानच्या कालावधीत माजी संसद सदस्य, औरंगाबाद लोकसभा मतदारसंघ तसेच स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी सदर प्रकरणात आर्थिक अनियमितता झाल्याबाबतची तक्रार केली होती. सदर तक्रारीची चौकशी करण्यासाठी विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांनी अप्पर आयुक्त क्र.२, विभागीय आयुक्त कार्यालय, औरंगाबाद यांच्या अध्यक्षतेखाली त्रिस्तरीय समिती नियुक्त केली होती. सदर समितीने केलेल्या प्राथमिक चौकशीमध्ये तत्का. उपविभागीय अधिकारी तथा सक्षम प्राधिकारी, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग क्र २११ (औरंगाबाद-धुळे), औरंगाबाद यांनी मौजे करोडी, ता.जि.औरंगाबाद या गावातील जमिनीचे रुपये ४१,४३,१५,२३७/- इतके जास्त मूल्यांकन करून मावेजा वाटप केल्याचे प्रथमदर्शनी निदर्शनास आले आहे.

(३) सदर प्रकरणातील अनियमिततांच्या अनुषंगाने तत्का. उपविभागीय अधिकारी तथा सक्षम प्राधिकारी, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग क्र २११ (औरंगाबाद-धुळे), औरंगाबाद यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरू करण्यासाठीचा प्रस्ताव विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांनी शासनास सादर केला होता. सदर प्रस्तावाबाबत शासन स्तरावर निदर्शनास आलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने अहवाल सादर करण्याबाबत विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांना

शासनस्तरावरून कळविण्यात आले होते. त्यास अनुसरून विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांनी दिनांक २४/०२/२०२२ रोजी अहवाल सादर केला असून, सदर अहवालावरून तत्का. उपविभागीय अधिकारी तथा सक्षम प्राधिकारी, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग क्र २११ (औरंगाबाद-धुळे), औरंगाबाद यांनी मौजे करोडी, ता.जि.औरंगाबाद या गावातील भूसंपादनाचा मावेजा वाटप करताना रुपये ३७,५०,०५,०५१/- इतके अतिप्रदान केल्याचे निदर्शनास येते. त्यानुषंगाने संबंधित अधिकारी यांच्याविरुद्ध नियमानुसार उचित कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मिरज व कवठेमहाकाळ (जि.सांगली) येथील जिल्हा पशुवैद्यकीय चिकित्सालयात अद्ययावत सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३०) * १३२८० श्री.अरुण लाड : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मिरज व कवठेमहाकाळ (जि.सांगली) येथील पशुवैद्यकीय चिकित्सालयात एक्स-रे मशिन, सोनोग्राफी मशिन व रक्त तपासणी लॅब बंद अवस्थेत आहेत तसेच तेथे तपासणीसाठी अद्ययावत यंत्रसामुग्री व इतर सुविधा नाहीत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर चिकित्सालयात सुमारे ७० ते १०० पशुधन उपचारासाठी येत असताना तपासणीसाठी आवश्यक मशिन बंद असल्यामुळे त्यांचेवर उपचार करणे कठीण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने या चिकित्सालयातील एक्स-रे मशिन, सोनोग्राफी मशिन व रक्त तपासणी लॅब सुरु करण्याबाबत तसेच त्याठिकाणी अद्ययावत सुविधा व स्वच्छता राखण्यासाठी कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

जिल्हा पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय मिरज येथे सन २०२०-२१ मध्ये १३८५३ औषध उपचार, २४६ मोठ्या शस्त्रक्रिया तसेच सन २०२१-२२ मध्ये माहे जानेवारी, २०२२ अखेर १२५५७ औषध उपचार व ३६७ मोठ्या शस्त्रक्रिया करण्यात आलेल्या आहेत.

(३) क्ष-किरण मशिन व रक्त तपासणी मशिन दुरुस्त करणेस्तव आवश्यक कार्यवाही सुरु असून पशुरूग्णांसाठी अद्यावत सुविधा देण्याची दक्षता घेण्यात येत आहे.

पशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय व परिसरातील स्वच्छता राखण्यासाठी कर्मचाऱ्यांमार्फत दैनंदिन आवश्यक कार्यवाही करण्याची दक्षता घेण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बीड जिल्ह्यामध्ये अवैध वाळू विक्री होत असल्याबाबत

(३१) * ११९१७ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यामध्ये ४० वाळू घाट लिलावासाठी प्रस्तावित असून लिलाव प्रक्रिया झालेली नसताना देखील अवैध वाळू व्यवसाय सुरु असल्याचे दिनांक २२ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिल्ह्यातील महसूल विभाग व जिल्हा पोलीस अधीक्षक यांच्या दुर्लक्षामुळे जिल्ह्यात अवैध वाळू व्यवसाय सुरु आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बीड जिल्ह्यातील अवैध वाळू व्यवसाय बंद करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली व करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३) व (४) शासन निर्णय दिनांक २८/०१/२०२२ रोजीच्या सुधारीत वाळू निर्गती धोरणानुसार दिनांक १४/०२/२०२२ रोजी बीड जिल्ह्यात लिलावासाठी प्रस्तावित एकूण ३९ वाळूघाटाबाबतची जाहीर सूचना प्रसिध्द करण्यात आली आहे. जिल्ह्यात दक्षता पथकाची स्थापना केली असून, सदर पथकामार्फत अवैध वाळू उत्खनन व वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर दंडात्मक कार्यवाही करण्यात येत आहे. बीड जिल्ह्यात माहे एप्रिल, २०२१ ते माहे जानेवारी, २०२२ अखेर पर्यंत २४१ प्रकरणांत रुपये ५.१२ कोटी एवढ्या रकमेची दंडात्मक कार्यवाही करण्यात आली आहे. तसेच ४६ अवैध वाळू साठे जप्त करण्यात येवून जप्त वाळू साठ्यांचा लिलाव होवून रुपये ५३.५३ लाख इतकी रक्कम शासन जमा करण्यात आलेली आहे.

**कोथरुड (जि.पुणे) येथील रामबाग कॉलनी, पौड रोड येथे गौण
खनिजाचे अवैध उत्खनन होत असल्याबाबत**

(३२) * ११७५५ श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोथरुड (जि.पुणे) रामबाग कॉलनी पौड रोड येथे बडेकर ग्रुपच्या वतीने केशर आणि अरुणाली प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी गौण खनिज उत्खनन करण्यासाठी महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियमानुसार कोणतीही परवानगी न घेता हजारो ब्रास रेंतीचे अवैध उत्खनन झाल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बडेकर ग्रुपकडून सुमारे ५६० ब्रास, ९०० ब्रास आणि १२०० ब्रास गौण खनिज उत्खनन करण्यासाठी परवानगी मिळावी असा अर्ज करूनही तहसिलदार अथवा संबंधित प्रांत अधिकारी यांनी गौण खनिज उत्खनन करण्यास कोणतीही परवानगी दिली नसताना बडेकर ग्रुप कडून हजारो ब्रासचे बेकायदेशीरपणे उत्खनन करण्यात आले असून याप्रकरणी प्रशासनाकडून दुर्लक्ष झाले असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, अवैध गौण खनिज उत्खनन प्रकरणी प्रशासनातील जबाबदार दोषी अधिकारी व बडेकर ग्रुपवर कारवाई करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अवैध गौण खनिज उत्खनन करणाऱ्या दोषीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३), (४) व (५) कोथरूड (जि.पुणे) रामबाग कॉलनी पौड रोड येथे गौण खनिज उत्खनन करण्यासाठी परवानगी मिळण्याबाबत संबंधितांनी केलेल्या अर्जाच्या अनुषंगाने उपविभागीय अधिकारी, हवेली यांच्या दिनांक २९/१०/२०२१ च्या आदेशान्वये ५६० ब्रास व ९०० ब्रास तर दिनांक १३/१०/२०२१ च्या आदेशान्वये १२०० ब्रास इमारत बांधकामाचा पाया खोदाईसाठी अल्प मुदतीचे गौण खनिज परवाने निर्गमित केले आहेत.

**कळमनुरी (जि.हिंगोली) तालुक्यात महात्मा गांधी रोजगार हमी
योजनेंतर्गत केलेल्या कामांची चौकशी करण्याबाबत**

(३३) * १२५२३ डॉ.प्रज्ञा सातव, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.राजेश राठोड : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळमनुरी (ता.हिंगोली) तालुक्यातील अनेक गावांत वैयक्तिक व सार्वजनिक सिंचन विहीर, पाणंद रस्ते, बिहार पॅटर्न, गुरांचे गोठे इत्यादी कामे महात्मा गांधी रोजगार हमी योजनेंतर्गत करण्यात येत असून या योजनेंतर्गत काम करणारी प्रशासकीय यंत्रणा शासनाने ठरवून दिलेल्या नियमानुसार कामे न करता अधिकाराचा गैरवापर करून योजना राबवित असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने शासन नियमांचे उल्लंघन करून अधिकाराचा गैरवापर करून योजना राबविणाऱ्या दोषी अधिकारी व कंत्राटदारावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) कळमनुरी (जि.हिंदोली) तालुक्यातील महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतर्गत करण्यात येत असलेल्या कामाची चौकशी करण्याबाबत सभापती व उपसभापती, पंचायत समिती, कळमनुरी यांचेकडून दिनांक २८/०१/२०२२ च्या पत्रान्वये तक्रार प्राप्त झाली आहे.

(२) सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने गटविकास अधिकारी, कळमनुरी यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुस्लिम महिलांचे आक्षेपार्ह छायाचित्रे व मजकूर समाजमाध्यमांवर
प्रसिध्द केल्याप्रकरणी कारवाई करण्याबाबत**

(३४) * ११७८० डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री.महादेव जानकर : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुस्लिम महिलांचे आक्षेपार्ह छायाचित्रे समाज माध्यमांवर प्रसिध्द करून आक्षेपार्ह भाषेत मजकूर टाकल्याप्रकरणी मुंबई सायबर पोलिसांनी बंगळूरमधून एका २१ वर्षीय तरुणाला व उत्तराखंड येथून एका १८ वर्षीय तरुणीला अटक केल्याचे दिनांक २ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुस्लिम महिलांच्या समाज माध्यमांद्वारे त्यांचे फोटो या अॅपवर अपलोड करून त्याचा लिलाव करण्याचा प्रकार निदर्शनास आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

(२) होय.

(३) पश्चिम प्रादेशिक सायबर पोलीस ठाणे, बी.के.सी. बांद्रा (पूर्व) मुंबई येथे आरोपीता विरुद्ध गु.र.क्र. ०१/२०२२, भा.दं.वि.सं. कलम १५३(अ), १५३(ब), २९५(अ), ३५४(ड), ५०९, ५००, ३४, माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम कलम ६७ अन्वये दिनांक ०२/०१/२०२२ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर गुन्ह्यामध्ये एकूण ०६ आरोपींना अटक करण्यात आलेली असून सर्व आरोपी न्यायालयीन कोठडीत आहेत. सदर गुन्हा पोलीस तपासधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील कृषी विद्यापीठांतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची
रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(३५) * १२००६ श्री.विलास पोतनीस, श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विप्लव बाजोरिया : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०४६३ ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ (परभणी), महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ (राहुरी), पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ (अकोला) व डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ (दापोली) या चारही कृषी विद्यापीठांतर्गत शिक्षकवर्गीय व शिक्षकेतर अशी एकूण १२४८० मंजूर पदे असून त्यापैकी ६४५२ पदे भरलेली असून ६०२८ पदे रिक्त असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरहू रिक्त पदांमुळे कार्यरत शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांवर कामाचा अतिरिक्त ताण येत असून अपुऱ्या शिक्षकांमुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, चारही विद्यापीठातील रिक्त पदांची संख्या, अपूरे आर्थिक उत्पन्नाचे स्रोत, सोईसुविधांचा अभाव इ. कारणांमुळे भारतीय कृषी संशोधन परिषदेने जाहीर केलेल्या राष्ट्रीय पातळीवर कृषी विद्यापीठाचा क्रमवारीमध्ये घसरण होऊन राज्यातील कृषी विद्यापीठे अपयशी ठरली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून चारही विद्यापीठांतील रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) व (३) राज्यातील कृषी महाविद्यालयांमध्ये पुरेशा प्रमाणात शिक्षक उपलब्ध नसल्यामुळे कृषी विद्यापीठातील संशोधन व विस्तार कार्यातील शिक्षकांच्या सेवा शिक्षण कार्यात वापरण्यात येत आहेत. विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी शिक्षकांना अतिरिक्त तासिका देण्यात येत आहेत. तसेच तासिका तत्वावर कंत्राटी पध्दतीने शिक्षक घेवून अध्यापनाचे कार्य सुरळीतपणे पार पाडण्यात येत आहे. भारतीय कृषी अनुसंधान परिषदेने जाहीर केलेल्या राष्ट्रीय पातळीवर कृषी विद्यापीठांच्या क्रमवारीत घसरण झालेली नाही.
- (४) राज्यातील कृषी विद्यापीठांतील सरळसेवेची पदे भरण्याबाबत सद्यःस्थितीत निर्बंध असल्यामुळे सदर पदे भरण्यास अनुमती मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव वित्त विभागास सादर करण्यात आलेला आहे.
- (५) प्रश्नच उद्भवत नाही.

गोंदिया जिल्ह्यातील मनरेगा योजनेत गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(३६) * १२३७३ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देवरी, अर्जुनी मोरगांव, सालेकसा, आमगांव, गोरेगाव (जि.गोंदिया) या तालुक्यात मनरेगा अंतर्गत २२३ कामांमध्ये १२ कोटी रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याचे दिनांक २५ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मनरेगा ही योजना ग्रामीण भागातील लोकांना रोजगार मिळण्याकरीता अत्यंत महत्वाची योजना असल्यामुळे त्यात गैरव्यवहार केला जात असल्याने सामान्य जनतेला रोजगारापासून वंचित राहावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली काय, चौकशीच्या अनुषंगाने गैरव्यवहार करणाऱ्या दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) होय.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौ.विराथन खुर्द (ता.जि.पालघर) येथील आदिवासी महिलेच्या जमिनीवर अतिक्रमण करून अनधिकृत बांधकाम केल्याबाबत

(३७) * १२५६० श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.निलय नाईक : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०७५७ ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सफाळे (जि.पालघर) येथील विराथन खुर्द येथील एका गरीब आदिवासी विधवा महिलेच्या असहायतेचा फायदा घेऊन त्यांची दीड एकर जमीन बेकायदेशीर कब्जा करून तेथे अनधिकृत चाळी बांधण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर महिलेच्या जागेचा विक्री करारनामा कायदेशीर परवानगी न घेता केला असून सदर जमीन वाडा येथील एका शिक्षकाला परस्पर विक्री केली असून त्याठिकाणी अन्य काही व्यक्तीनी बेकायदेशीर चाळी बांधल्याची लेखी तक्रार तहसिलदार, पालघर यांच्याकडे तसेच मंडळाधिकारी तलाठी यांच्याकडे दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास या महिलेनी केली आहे परंतु त्या तक्रारी संदर्भात कोणतीही कार्यवाही केली नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आदिवासी जमिनी वन विभाग, महसूल विभागाच्या जमिनीवर मोठ्या प्रमाणात अतिक्रमण झाल्याची बाब जिल्हाधिकारी डॉक्टर माणिक गुरसाळ यांच्या निदर्शनास आणून दिल्यावर उपजिल्हाधिकारी यांच्याकडे सदर प्रकरण पाठविण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीअंती वीराथन खुर्द, सफाळे (जि.पालघर) आदिवासी महिलेला जमिनीचा ताबा मिळवून देण्याबाबत तसेच जमीन बेकायदेशीर कब्जा करून अनधिकृत चाळी बांधणाऱ्या संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३), (४) व (५) मौजे विराथन खुर्द, ता.जि.पालघर येथील स.नं/गट.नं.६०/अ/४ क्षेत्र ०-६०.० हे.आर या श्रीम.ललिता लहू हाडळ या आदिवासी खातेदार यांचे नांवे दाखल जमिनीवर श्री.संजय प्रभाकर भोईर व इतर यांनी अनधिकृतरित्या केलेल्या अतिक्रमणाबाबत श्रीम.ललिता लहू हाडळ यांची दिनांक २६/०२/२०२१ रोजी तक्रार प्राप्त झाली आहे. तसेच दिनांक ०१/०९/२०२१ रोजीच्या दैनिक लोकमत वृत्तपत्रामध्ये "आदिवासी विधवा महिलेची जमीन हडपण्याचा डाव" या सदराखाली बातमी छापून आली होती. सदर बातमीच्या अनुषंगाने चौकशी करून उचित कार्यवाही करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी तहसिलदार, पालघर यांना दिनांक २२/०९/२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये कळविले आहे.

सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने अनधिकृत अतिक्रमणाबाबत तहसिलदार, पालघर यांचे न्यायालयात महाराष्ट्र जमीन महसूल (जनजातीच्या व्यक्तींनी जनजातीतर व्यक्तीकडे भोगाधिकार हस्तांतरित करणे), नियम, १९७५ च्या नियम ५(३) अन्वये हस्तांतरिती आणि हस्तांतरकर्ता यांना महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ चे कलम ३६ अ अंतर्गत नमुना "ब" मध्ये नोटीस देऊन सुनावणी आयोजित करण्यात आली आहे. प्रस्तुत प्रकरणी सुनावणी अंती गुणवत्तेवर निर्णय घेऊन अंतिम कार्यवाही करण्याचे संकल्पित आहे.

**सांगली जिल्ह्यात लाचखोरीत दोषी आढळलेल्या अधिकारी/ कर्मचारी
यांचेवर कारवाई करण्याबाबत**

(३८) * ११८५४ श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने गत वर्षभरात सांगली जिल्ह्यात लाच घेत असलेल्या अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांना पकडण्यासाठी २७ कारवाया केल्या असून त्यात अनेक अधिकारी व कर्मचारी सहभागी असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सांगली जिल्ह्यात वाढत्या लाचखोरीमुळे सामान्य नागरिकांचे आर्थिक पिढवणूक होत असून लाचखोरीत दोषी आढळलेल्या अधिकारी/ कर्मचारी यांना सेवेतून बडतर्फ करण्याची मागणी स्थानिक नागरिकांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने लाचखोरीत दोषी आढळून आलेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) व (२) होय, खरे आहे.

लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने जानेवारी, २०२१ ते डिसेंबर, २०२१ या कालावधीत सांगली जिल्ह्यात २७ सापळा कारवाया करून एकूण २९ लोकसेवक व १० खाजगी व्यक्ती अशा ३९ आरोपींवर कारवाई केली आहे.

(३) लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, सांगलीकडून सन २०२१ मध्ये करण्यात आलेल्या एकूण २७ सापळा कारवाई मधील सर्व अधिकारी व कर्मचारी यांना निलंबित करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्नच उद्भवत नाही.

नरखेड व काटोल (जि.नागपूर) तालुक्यात संत्री व मोसंबीच्या मृग व आंबिया बहराच्या नुकसानीची भरपाई मिळणेबाबत

(३९) * १३०६७ श्री.अभिजित वंजारी, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नरखेड व काटोल (जि.नागपूर) तालुक्यात सन २०२० मध्ये वातावरणात झालेल्या बदलामुळे संत्री व मोसंबीच्या मृग व आंबिया बहराचे नुकसान झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०२१ मध्ये देखील संत्री व मोसंबीच्या आंबिया बहराचे फळ गळून गेले असून पावसाच्या खंडामुळे राहिलेला मोहर बहरला नसल्यामुळे संत्री व मोसंबी उत्पादक शेतकऱ्यांचे नुकसान झाले असल्याचे दिनांक १८ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर नुकसानीचे संयुक्त सर्वेक्षण करून शासनाकडे कृषी विभागाकडून अहवाल पाठवला असतानाही फळ उत्पादक शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई मिळालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने संत्री व मोसंबी उत्पादक शेतकऱ्यांना दोन वर्षांची फळपीक विम्याची रक्कम देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा येत आहे

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) होय, हे खरे आहे.

माहे ऑगस्ट-२०२० मध्ये सततच्या पावसामुळे झालेल्या किड/रोगाच्या प्रादुर्भावामुळे नरखेड तालुक्यात संत्री फळपिकाखालील १४९७ हे. व मोसंबी पिकाखालील ३२०० तर काटोल तालुक्यात संत्री पिकाखालील ४४२

हे. व मोसंबी पिकाखालील ३७०३ हे. क्षेत्र बाधित झालेले होते. त्यासाठी ५० टक्के अनुदानावर बाधित शेतकऱ्यांना औषध पुरवठा करण्यात आला होता.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

सन २०२१ मधील अतिवृष्टी/ वादळीवारे/ पुर/ गारपीटीमुळे संत्रा फळपिकाखालील नरखेड तालुक्यातील माहे मार्च ते मे, २०२१ कालावधीतील ७६ हे. व ऑगस्ट-सप्टेंबर, २०२१ मधील ८३ हे. असे एकूण १५९ हे. क्षेत्र आणि काटोल तालुक्यातील संत्रा पिकाखालील ११ हे. व मोसंबी पिकाखालील २१ हे. क्षेत्र बाधित झालेले आहे.

(३) सन २०२१ मधील अतिवृष्टी/ वादळीवारे/ पर/ गारपीटीमुळे नागपूर जिल्ह्यातील नरखेड व काटोल तालुक्यात संत्रा व मोसंबी या फळपिकाखालील बाधित क्षेत्राकरीता महसूल विभागाकडून निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

(४) पुनर्रचित हवामान आधारित फळपीक विमा योजनेतर्गत सन २०२०-२१ मधील मृग बहार २०२० मध्ये नागपूर जिल्ह्यातील नरखेड व काटोल तालुक्यात संत्रा व मोसंबी या फळपिकास हवामान धोके लागू न झाल्यामुळे विमा नुकसान भरपाई देण्यात आलेली नाही.

सन २०२०-२१ आंबिया बहार नागपूर जिल्ह्यातील नरखेड व काटोल तालुक्यात एकूण ८०७ संत्रा व मोसंबी उत्पादक शेतकऱ्यांना रक्कम रुपये ११६.०४ लाख इतकी विमा नुकसान भरपाई अदा करण्यात आली आहे.

तसेच सन २०२१-२२ मधील मृग बहार २०२१ मध्ये नागपूर जिल्ह्यातील नरखेड व काटोल तालुक्यात एकूण १३१० संत्रा व मोसंबी उत्पादक शेतकऱ्यांना रक्कम रुपये ३१२.८२ लाख इतकी विमा नुकसान भरपाई देय झाली असून विमा कंपनीस्तरावर नुकसान भरपाई अदायगीची कार्यवाही सुरु आहे. आंबिया बहार २०२१-२२ करीता फळपिकांचा विमा संरक्षण कालावधी सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रोहा (जि.रायगड) तालुक्यातील न्हावे गट ग्रामपंचायत हद्दीतील
जमिनीच्या गैरव्यवहाराबाबत**

(४०) * १२२१४ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रोहा (जि.रायगड) तालुक्यातील न्हावे ग्रुप ग्रामपंचायत हद्दीतील सर्व्हे नं/गट नं.१०५, १५८, ४९, ५१२ व २७९ या मिळकती संदर्भात रोहिदास हरिश्चंद्र झुरे, लहू रामचंद्र खेडेकर, प्रमोद गोविंद साळवी, राजू गणपत पोसतांडेल, गणेश नारायण पोसतांडेल, उत्तम ध.राक्षीकर, यशवंत हरिश्चंद्र भोईर, सचिन ग. सांबरी तलाठी या सर्व व्यक्तींनी संगनमत करून अप्पर तहसिलदार व शेत जमीन न्यायाधिकरण, रोहा यांचे न्यायालयात संरक्षित कुळ बाजूला करून ७०-ब प्रमाणे नव्याने कुळ लावण्याबाबत दावे दाखल केलेले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी पंचाच्या खोट्या सहाया तसेच पोलीस पाटील यांच्या खोट्या सहाया व खोटे शिक्के मारून बेकायदेशीररित्या व शासनाची फसवणूक करून संरक्षित कुळ बाजूला करून नव्याने आपले कुळ लावून जमीन घेण्याचा प्रयत्न करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, न्हावे येथील पोलीस पाटील श्री.मंगेश नारायण पाटील यांनी सदर प्रकरणी त्यांची फसवणूक केल्याचा व बेकायदेशीररित्या केलेल्या खोट्या सहाया-शिक्के करणाऱ्यांवर संबंधित विभागाकडे कायदेशीर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणाबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीअंती न्हावे ग्रुप ग्रामपंचायत हद्दीतील न्हावे येथील जमिनी संदर्भातील गैरव्यवहार करणाऱ्या संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) होय. तक्रारदाराने पोलीस विभागाकडे तक्रार केली आहे.

(४) श्री.मंगेश नारायण पाटील यांनी केलेल्या तक्रारीस अनुलक्षण पोलीस निरीक्षक, रोहा पोलीस ठाणे यांनी या प्रकरणी चौकशी केली असून तक्रारदाराच्या तक्रारीत तथ्य दिसून येत नसल्याबाबत संबंधितास कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

चिखलठाणा (जि.औरंगाबाद) येथील जिल्हा क्रीडा संकुल उभारणीचे काम प्रलंबित असल्याबाबत

(४१) * ११९३२ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद जिल्हा क्रीडा संकुलाकरीता चिखलठाणा (ता.जि.औरंगाबाद) येथील गट नं.२१६ आणि २१७, एकूण क्षेत्र ३७ एकर जमिनीचा ताबा माहे जानेवारी, २०२० मध्ये घेऊन त्याठिकाणी माहे जून, २०२१ मध्ये भूमीपुजन होऊनही क्रीडा संकुल उभारण्यात आले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या क्रीडा संकुलात खेळाडूंना सर्व प्रकारच्या सोई सुविधा उपलब्ध होणार असल्याने शासनाने प्राथमिक स्वरूपात रुपये ३ कोटी ८४ लाख निधी उपलब्ध करून दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर क्रीडा संकुलाच्या कामासाठी ३ ठेकेदार असून क्रीडा विभाग व बांधकाम विभागात समन्वय नसल्याकारणाने प्रत्यक्ष कामास सुरुवात झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने औरंगाबाद जिल्हा क्रीडा संकुलाचे काम पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) हे खरे नाही.

औरंगाबाद जिल्हा क्रीडा संकुल बांधकामासाठी कंत्राटदारांना कार्यारंभ आदेश दिले असून काम सुरु आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

सदर क्रीडा संकुलासाठी रुपये ४.३१ कोटी निधी उपलब्ध करून दिलेला आहे.

(३) हे खरे नाही.

ई-निविदा प्रक्रियेत लघुतम दर असलेल्या २ कंत्राटदारांसमवेत चर्चा करून त्यांची एकत्र समन्वयाने काम करण्याकरीता नेमणूक केली आहे. जिल्हा क्रीडा संकुल समितीमार्फत संकुलाचे बांधकाम करण्यात येत असून बांधकामाचे देयक तपासणी व तांत्रिक बाबी तपासणी सार्वजनिक बांधकाम विभागाद्वारे करण्यात येत आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्ह्यात बाल गुन्हेगारीचे प्रमाणात वाढ झाल्याबाबत

(४२) * १२२९६ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोरोना महामारीमुळे झालेली आर्थिक आणि मानसिक कोंडीमुळे किशोरवयीन मुले गुन्हेगारीकडे वळत असून याबाबत जिल्हा बाल संरक्षण विभागाने केलेल्या सर्वेक्षणात मागील दीड वर्षांच्या कालावधीत ठाणे जिल्ह्यात १,३५५ बाल गुन्हेगारांची नोंद झाल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चोरी, मारहाण, बलात्कार, खून आणि लैंगिक शोषण यासारख्या गंभीर गुन्ह्यांमध्ये १८ वर्षापेक्षा कमी वयोगटातील मुलांचा समावेश असून आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल असलेल्या मुलांकडून चोरी, मारहाण यासारखे प्रकार घडवून आणले जात असल्याचे निरीक्षण जिल्हा बाल संरक्षण विभागातर्फे करण्यात आलेल्या पाहणीतून निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बाल गुन्हेगार मुलांच्या पुनर्वसनासाठी जिल्हा बाल संरक्षण विभागाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) अंशतः खरे आहे,

(२) सदर गंभीर गुन्ह्यामध्ये अटक करण्यात आलेले बाल गुन्हेगार हे गुन्हेगारी प्रवृत्तीकडे वळल्याचे दिसून आले आहे. परंतु आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल असलेल्या मुलांना फुस लावून त्यांच्याकडून चोरी मारहाण यासारखे प्रकार घडवून आणले जात असलेबाबत निष्पन्न झालेले नाही.

(३) सदर प्रकरणी मा.प्रथम वर्ग न्यायाधिश, बाल न्याय मंडळ, यांचे मार्फत योग्य ती चौकशी करून बालकांना काळजी व संरक्षणाची गरज असल्यास त्यास निरीक्षणगृहात दाखल करून घेण्यात येते, सदर गृहात बालकांस समुपदेशन, आरोग्य, प्राथमिक शिक्षण, व्यवसायिक प्रशिक्षण, व्यसनापासून मुक्तता, कायदेशी मार्गदर्शन करण्यात आलेले आहे. तसेच काही बालकांना पालकांच्या हमी पत्रानुसार त्यांचे ताब्यात देण्यात आलेले असून त्यांचे पुनर्वसनाबाबत कार्यवाही करण्यात आले आहे. सदर कामी विविध स्वयंसेवी संस्थेची मदत घेण्यात आली आहे. पोलीस विभागातील बाल पोलीस पथक व संबंधित पोलीस अधिकारी यांना महिला व बालकल्याण विभागातर्फे प्रशिक्षण देण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोट (जि.अकोला) येथे ग्रामीण पोलीस स्टेशन व पोलिसांच्या निवासासाठी नवीन इमारती बांधण्याबाबत

(४३) * १२८७४ श्री.अमोल मिटकरी : दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक १४ मधील प्रश्न क्रमांक ९०१० ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अकोट (जि.अकोला) येथील ग्रामीण पोलीस स्टेशन कार्यालयाचे कामकाज शासकीय अधिकाऱ्यांचे निवासस्थान असलेल्या खोलीतून चालविले जात असल्याचे तसेच तेथे कार्यरत असणाऱ्या पोलीसांची निवासस्थान ब्रिटीशकालीन असून अत्यंत जीर्ण व धोकादायक स्थितीत असल्याचे माहे मे, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अकोट पोलीस ठाणे (ग्रामीण) करीता ग्रामीण परिसरातील ग्राम बोडी रोडवरील गट क्र. ४८ मधील एक हेक्टर ४८ आर.ई. क्लास जागा पोलीस विभागास उपलब्ध करून देण्यासाठी जिल्हाधिकारी, अकोला तसेच उपविभागीय अधिकारी, अकोट यांच्याकडे केव्हापासून पत्रव्यवहार करण्यात आलेला आहे व त्याबाबत जिल्हाधिकारी, अकोला व उपविभागीय अधिकारी यांचेकडून कोणती माहिती कळविण्यात आली आहे,
- (३) असल्यास, अकोट येथील उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय, अकोट यांच्याकरीता प्रशासकीय इमारत बांधकाम करणेबाबत प्रस्ताव महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळास केव्हा प्राप्त झाला आहे व त्याबाबत पोलीस कल्याण महामंडळाने त्याप्रकरणी पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, तसेच सदर कामासाठी किती निधी लागणार आहे व आतापर्यंत किती निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे,
- (४) असल्यास, अकोट पोलीस ठाणे (ग्रामीण) च्या इमारत व निवासस्थाने यांच्या बांधकामासाठी जागा शासनास अभिप्रेत असलेल्या ठिकाणी उपलब्ध झाली आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

(२) अकोट पोलीस ठाणे (ग्रामीण) करीता परिसरातील ग्राम बोडी रोडवरील गट क्र. ४८ मधील १ हे. ४८ आर ई क्लास जागा पोलीस विभागास उपलब्ध करून देण्याबाबत सन २०१५ पासून पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे. सदरची जागा पोलीस स्टेशन इमारत व वसाहतीकरीता योग्य असल्याबाबत उपविभागीय अधिकारी, अकोट यांनी दिनांक १५/०३/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, अकोला यांना कळविले आहे तसेच सदर

जागा पोलीस स्टेशन, अकोट ग्रामीण यांचेकरीता निश्चित करणेबाबत पोलीस अधीक्षक, अकोला यांनी दिनांक २७/०३/२०१८ अन्वये जिल्हाधिकारी, अकोला यांचेकडे पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे.

(३) अकोट येथील उपविभागीय पोलीस अधिकारी, कार्यालय, अकोट यांचेकरीता प्रशासकीय इमारत बांधकाम करणेबाबतचा प्रस्ताव पोलीस गृहनिर्माण महामंडळास दिनांक ०७/०२/२०१९ च्या पत्रान्वये पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांच्या कार्यालयाकडून पाठविण्यात आला आहे. पोलीस गृहनिर्माण महामंडळास प्राप्त झालेल्या एकूण बांधकाम प्रस्तावास प्राधान्यक्रम व निधीची उपलब्ध प्राप्त करून देणेबाबत, राज्यातील निवासी व प्रशासकीय इमारतीच्या बांधकामास प्राधान्यक्रम तयार करून मान्यतेसाठी शासनास सादर केला आहे. सादर प्राधान्यक्रम यादीमध्ये उपविभागीय पोलीस अधिकारी कार्यालय, अकोट प्रशासकीय इमारत बांधकाम प्रकल्पाचा समावेश आहे. प्राधान्यक्रम व त्यानुसार निधीच्या उपलब्धतेनुसार बांधकाम करण्याबाबतची पुढील कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

(४) अकोट पोलीस स्टेशन (ग्रामीण) इमारत व पोलीस निवासस्थान बांधकामासाठी मागणी केलेल्या जागेबाबत आदेश अद्यापपर्यंत जिल्हाधिकारी, अकोला यांचे कार्यालयाकडून पोलीस अधीक्षक, अकोला यांना प्राप्त झालेले नाही.

(५) पोलीस अधीक्षक, अकोला यांना जिल्हाधिकारी, अकोला यांचेकडून प्रस्तावित गट क्र. ४८ मधील १ हे. ४८ आर जागा प्राप्त झाल्यानंतर पोलीस ठाणे, अकोट (ग्रामीण) येथील प्रशासकीय इमारत व निवासस्थान बांधकामाबाबत पुढील कार्यवाही करण्यात येणार आहे.

दौठणा (ता.जि.परभणी) येथील जमिनीच्या गैरव्यवहाराबाबत

(४४) * १२०७८ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दैठणा (जि.परभणी) येथील संस्थांच्या जमिनीचे अधिकार नसतानाही बनावट खरेदीखत करून जमिनीची विक्री करणाऱ्या दोषीविरुद्ध कारवाई करावी अशी मागणी पंचायती आखाडा महानिर्वाणी रतननाथ महाराज संस्थानाच्या वतीने जिल्हाधिकारी, परभणी यांना माहे डिसेंबर, २०२१ वा त्यादरम्यान लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, संस्थेची मालमत्ता चुकीच्या पध्दतीने खरेदीखत करून विक्री केल्या प्रकरणी सदरील जमिनीचा फेरफार रद्द करावा, दोषींवर गुन्हा दाखल करावा व संस्थांची मालमत्ता कायम ठेवण्याबाबत केलेल्या मागणीनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) होय. मा.लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २०/१२/२०२१ चे निवेदन जिल्हाधिकारी, परभणी यांना दिले आहे.

(२) व (३) प्रकरणी तहसिलदार, परभणी यांनी मौजे दैठणा, ता.परभणी येथील गट क्र.२११/१, २११/२, गट नं.९८ मधील २९ हे. ६५ आर. जमीन महंत कपिलमुनी यांनी सौ.स्वाती मथुर ईप्पर व इतर यांना खरेदीखत क्र.९२२२, ९२१८, ९१९४, ९१९५, ९२१२, ९२२५ अन्वये विक्री केल्याचे दिसून येत असून, सदर विक्री व्यवहाराबाबत श्री.महंत रमेश गिरी, गावकरी व लोकप्रतिनिधींनी आक्षेप नोंदविल्याने त्याबाबतचे फेरफार क्र.३६१३, ३६१४, ३६१५, ३६१६, ३६१७ व ३६१८ या फेरफारांची नोंद विवादग्रस्त फेरफार म्हणून गाव नमूना नं.६-अ च्या नोंदवहीत घेतली आहे.

तहसिल, परभणी स्तरावर सदरील प्रकरणात सुनावणी सुरू आहे.

**नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्गाच्या कामात गौण खनिजाचे अवैध
उत्खनन करणाऱ्या कंत्राटदारांवर कारवाई करण्याबाबत**

(४५) * १२२२५ श्री.राजहंस सिंह : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्गाचे काम करताना गौण खनिजाची अवैध उत्खनन करणाऱ्या कंत्राटदारांवर दंड लावूनही दंड भरला नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वाशिम जिल्ह्यात महामार्गाचे काम करणाऱ्या अॅपको इन्फ्राटेक लि. या कंपनी विरोधात मालेगांव तालुक्यात पॅकेज ५ अंतर्गत अवैध उत्खनन प्रकरणी रुपये ३.५५ कोटी दंडाचे आदेश पारित केले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, बुलढाणा जिल्ह्यामध्ये प्रकल्प क्षेत्राबाहेर जाऊन गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन केल्याप्रकरणी पॅकेज सहा चे काम करणाऱ्या अॅपको इन्फ्राटेक प्रा.लि. कंपनीला गेल्या वर्षी रुपये ३२ कोटी दंडाचे आदेश पारित केले होते मात्र कंपनीने अद्यापपर्यंत दंड भरलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, वर्धा जिल्ह्यातील सेलुच्या तहसिलदारांनी अफकॉन कंपनीला रुपये २३८ कोटी दंडाचे आदेश पारित केले मात्र कंपनीने मा.उच्च न्यायालयातून यावर स्थगिती मिळविली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीअंती अवैधपणे गौण खनिजाचे उत्खनन करणाऱ्या कंत्राटदारांवर कारवाई करून दंड वसूल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३), (४), (५) व (६) वाशिम जिल्ह्यातील मालेगाव तालुक्यातील पॅकेज ५ अंतर्गत नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्गाचे काम करणाऱ्या अॅपको इन्फ्राटेक या कंपनीस मौजे जउळका येथील गटातून उत्खनन केल्याच्या तक्रारीच्या चौकशीअंती सदर कंपनीस तहसिलदार, मालेगाव यांनी दिनांक २५/०३/२०२१ रोजी रुपये ३.५३ कोटी इतक्या रकमेच्या दंडाचे आदेश पारित केले आहेत. सदर आदेशाविरुद्ध उपविभागीय अधिकारी, वाशिम यांच्याकडे अपील प्रकरण सुरू आहे.

बुलढाणा जिल्ह्यात समृद्धी महामार्गाचे काम करणाऱ्या मे.अॅपको इन्फ्राटेक प्रा.लि., लखनौ यांना एकूण तीन प्रकरणांत तहसिलदार, मेहकर यांनी माहे फेब्रुवारी, २०२० मध्ये एकूण रुपये ३९.०३ कोटी इतक्या रकमेच्या दंडाचे आदेश पारित केले आहेत. याप्रकरणी अपर जिल्हाधिकारी यांच्याकडे अपील प्रकरण सुरू आहे.

नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्गाचे जि.वर्धा या पॅकेज क्र.०२ अंतर्गत महामार्गाचे बांधकाम करताना मे.अफकॉन इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. यांनी सेलू तालुक्यामधून मोठ्या प्रमाणात गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन केल्यामुळे तहसिलदार, सेलू यांनी दिनांक १७/१२/२०१९ रोजी रुपये २३८.९९ कोटी रकमेच्या दंडाचे आदेश पारीत केले. सदर आदेशाविरुद्ध संबंधित कंपनीने मा.मुंबई उच्च न्यायालय नागपूर खंडपीठ येथे रिट याचिका क्र.४१५/२०२० दाखल केली असता, मा.न्यायालयाने तहसिलदार, सेलू यांच्या दंडात्मक आदेशास स्थगिती दिली आहे.

**काटोल (जि.नागपूर) शहरात क्रीडा संकुलाकरिता निधी व जागा
उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(४६) * १२३९५ श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) काटोल (जि.नागपूर) नगरपरिषद अंतर्गत काटोल शहरात क्रीडा संकुलाकरिता निधी व जागा उपलब्ध करून देण्याची मागणी काटोल नगरपरिषदेने शासनाकडे केली असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, काटोल शहरात अनेक क्रीडा मंडळे प्रयत्नशील असताना वाढत्या शहरीकरणामुळे काटोलमध्ये खेळाची मैदाने शिल्लक राहिले नसल्याने क्रीडा संकुलाकरिता ५० एकर जागेची मागणी काटोल नगरपरिषदेने शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने काटोल शहरात क्रीडा संकुलाकरिता निधी व जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) व (२) याबाबतचे निवेदन मा.मुख्यमंत्री सचिवालयकडून नगरविकास विभाग आणि महसूल व वन विभाग यांना पाठविण्यात आले असून यावर त्या विभागाकडून कार्यवाही अपेक्षित आहे.
(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोलापूर जिल्ह्यातील महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी
योजनेंतर्गतची कामे जलदगतीने करण्याबाबत**

(४७) * १२६४६ श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यात महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेची ३९२ कामे सुरु असून रोजगार हमी योजनेतील जाचक नियम तसेच योजनेत नव्याने समाविष्ट करण्यात आलेली बहुतांश कामे ग्रामपंचायतींना माहीत नसल्याकारणाने कामांना गती मिळत नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने रोजगार हमी योजनेंतर्गत समाविष्ट असणाऱ्या कामांना प्रतिसाद मिळून रोजगार हमी योजनेच्या कामांची गती वाढण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) हे खरे नाही.

सोलापूर जिल्ह्यात सन २०२१-२२ करीता ग्रामपंचायत व यंत्रणा कडील एकूण १५६५७४ कामे आराखड्यात समावेश करून मंजूरी दिली आहे. दिनांक ३०/१२/२०२१ ते दिनांक ०५/०१/२०२२ या कालावधीत जिल्ह्यात ग्रामपंचायतीकडील एकूण २८० कामे सुरु असून त्यावर १५८१ मजुर कार्यरत आहेत. तर यंत्रणेकडील ११२ कामे सुरु असून त्यावर १३८२ मजुर कार्यरत आहेत. अशा प्रकारे या कालावधीत एकूण ३९२ कामांवर २९६३ मजुर कार्यरत आहेत.

तसेच, जिल्ह्यातील ग्रामसेवक, ग्रामरोजगार सेवक, सरपंच यांना योजना संदर्भात दिनांक २० जुलै ते ६ ऑगस्ट, २०२१ या कालावधीत योजनेचे माहितीचे प्रशिक्षण आयुक्तालय, नागपूर कार्यालयामार्फत दिले आहे. तसेच, दरमहा ग्रामरोजगार दिवस साजरा करणेबाबत स्थायी सूचना देण्यात आल्या असून, त्याद्वारे जनजागृती व योजनेची माहिती देण्यात येत आहे.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अंबाजोगाई (जि.बीड) येथील कृषी तंत्र विद्यालय व वसतिगृहाकरीता
नवीन इमारत बांधण्याबाबत**

(४८) * १२८७९ श्री.संजय दौंड : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अंबाजोगाई (जि.बीड) येथे सन १९६० मध्ये बांधण्यात आलेले कृषी तंत्र विद्यालय सन १९७४ मध्ये वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ यांचेकडे हस्तांतरीत करण्यात आले, सदर विद्यालयाच्या प्रशासकीय इमारतीचे बांधकाम जीर्ण झाल्याने इमारत मोडकळीस येऊन धोकादायक स्थितीत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कृषी तंत्र विद्यालयाकरीता दुसरी अन्य इमारत उपलब्ध नसल्यामुळे विद्यार्थ्यांना धोकादायक स्थितीत इमारतीमध्ये शिक्षण घ्यावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी व शैक्षणिक हिताचे दृष्टीने तेथे नवीन इमारतीचे व नवीन वसतिगृहाचे बांधकाम करण्याबाबतची मागणी विद्यार्थी-पालक व स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे माहे जानेवारी, २०२० पासून करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अंबाजोगाई येथील कृषी तंत्र विद्यालय व वसतिगृहाकरीता नवीन इमारत बांधण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नाही, हे खरे नाही.

कृषी तंत्र विद्यालयाची तात्पुरती स्वरूपात अंबाजोगाई येथील कृषी महाविद्यालयाच्या जुन्या इमारतीमध्ये व्यवस्था करण्यात आली आहे.

(३) होय, हे अंशतः खरे आहे.

विद्यार्थी व पालकांकडून कृषी तंत्र विद्यालयास तोंडी अभिप्राय प्राप्त झाले आहेत. तथापि, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधीकडून शासनाकडे मागणी केल्याचे दिसून येत नाही.

(४) वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठाला कृषी तंत्र विद्यालयाची इमारत बांधण्याबाबत पत्र प्राप्त झाले आहे. त्यानुसार कृषी तंत्र विद्यालयाची नवीन इमारत बांधकामाचा आराखडा व प्रस्ताव करणेबाबतची कार्यवाही विद्यापीठ स्तरावर प्रगतीपथावर आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सिंदखेड राजा व देऊळगाव (जि.बुलढाणा) तालुक्यात रेतीचे अवैध
उत्खनन करणाऱ्या दोषींवर कारवाई करण्याबाबत**

(४९) * ११७५७ श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे साठेगाव, हिवरखेड पूर्णा, तढेंगाव (ता.सिंदखेड राजा, जि.बुलढाणा) व मौजे निमगाव गुरु देऊळगाव मही व नारायणखेड (ता.देऊळगाव राजा, जि.बुलढाणा) या सर्व रेती घाटातून रेती घाट सोडून अवैधरित्या झालेले उत्खनन तसेच अवैधरित्या रेती साठवणूक केल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी श्री.वैभव प्रल्हाद टेकाळे रा.सावंगी टेकाळे यांनी दिनांक २५ जून, २०१९ रोजी तहसिलदार, देऊळगाव राजा यांच्याकडे निमगाव गुरु, देऊळगाव मही, नारायणखेड या गटातील शासकीय रेतीचे अवैध उत्खननाबाबत तक्रार केलेली असूनही तत्कालीन तहसिलदार, देऊळगाव राजा हे संबंधित दोषींना सहकार्य करून त्यांचेवर कुठलीही कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदरहू प्रकरणाची चौकशी करून दोषीवर कारवाई करण्याची मागणी रयत क्रांती संघटनेचे युवा जिल्हाध्यक्ष, बुलढाणा यांनी जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अवैध रेती उत्खनन करणाऱ्या दोषीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची करणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) मौजे साठेगाव, हिवरखेड, तढेगांव, तालुका सिंदखेडराजा, जिल्हा बुलढाणा या ठिकाणी सदरहू बाब आढळून आली नाही. तर मौजे निमगांव गुरू-देऊळगांव महि, ता.देऊळगांवराजा या ठिकाणी नायब तहसिलदार यांचे अहवालानुसार अवैधरित्या उत्खनन झाल्याचे दिसून येते.

(२), (३), (४) व (५) तक्रारदार यांनी दिनांक २५/०६/२०२१ रोजी तहसिलदार देऊळगावराजा यांचेकडे केलेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने नायब तहसिलदार (महसूल), देऊळगावराजा यांनी चौकशी करून चौकशी अहवाल तहसिलदार, देऊळगावराजा यांना सादर केला. सदर अहवाल तहसिलदार, देऊळगावराजा यांनी दिनांक ०३/०९/२०२१ च्या पत्रान्वये पुढील कार्यवाहीस्तव जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांना सादर केला आहे.

रयत क्रांती संघटनेचे युवा जिल्हाध्यक्ष, बुलढाणा यांचे दिनांक २७/१०/२०२१ रोजीच्या निवेदनाच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांनी दिनांक १६/११/२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये उपविभागीय अधिकारी, सिंदखेडराजा यांना अहवाल सादर करण्याबाबत कळविण्यात आले. उपविभागीय अधिकारी, सिंदखेडराजा यांनी संबंधितांनी तक्रार मागे घेतली असल्याचे दिनांक १८/०२/२०२२ च्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांना कळविले आहे.

राज्यातील महिला अत्याचाराच्या वाढत्या घटना रोखण्याबाबत

(५०) * १२३३३ डॉ.प्रज्ञा सातव, श्री.सुजितसिंह ठाकूर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.राजेश राठोड : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील साकीनाका येथे एका ३२ वर्षीय महिलेवर नराधमाने अत्याचार केल्याची घटना, वसई (जि.पालघर) येथे गतिमंद मुलीचे अपहरण करून अत्याचार झाल्याची घटना, उल्हासनगर (जि.ठाणे) येथे अल्पवयीन मुलीवर अत्याचार झाल्याची घटना आणि अमरावतीमध्ये मुलगी व महिलेवर अत्याचार झाल्याची घटना त्यापैकी अत्याचारीत अल्पवयीन पिडीत मुलगी गर्भवती झाल्याचे समजताच तिने आत्महत्या केल्याची घटना इ.घटना माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राष्ट्रीय गुन्हे नोंदणी विभागाच्या सन २०२० च्या अहवालानुसार राज्यातील मा.न्यायालयात महिलावरील अत्याचाराच्या गुन्ह्यांत शिक्षा होण्याचे प्रमाण १५.३ टक्के असून मा.न्यायालयात महिला अत्याचाराचे सुमारे २ लाख २९ हजार खटले प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, फॉरेन्सिक लॅबमधील रिक्त पदे, अपुरे मनुष्यबळ, सामुग्री व तंत्रज्ञानाच्या कमतरतेमुळे बालकांवरील लैंगिक अत्याचार (पोक्सो) संबंधी ११०६ व महिलांवरील गुन्ह्यांसंबंधीच्या डीएनएचे सुमारे ६४५१ नमुने राज्यातील फॉरेन्सिक लॅबमध्ये चाचणीविना राहिले आहेत, त्यामुळे विविध गंभीर गुन्ह्यांचा तपास प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, महिलांवरील अत्याचाराच्या घटनांमध्ये वाढ होत असताना शक्ती कायद्यासारखा प्रभावी कायदा करण्यास शासनाकडून विलंब होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने राज्यात वाढत्या गुन्ह्यांची प्रकरणे निकाली काढण्यासाठी फॉरेन्सिक लॅब अद्ययावत करून तेथील रिक्त पदे भरण्याबाबत तसेच राज्यातील महिलांवर अत्याचार करणाऱ्या दोषींवर कारवाई करून महिला अत्याचाराच्या घटना रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) राज्यातील सर्व न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळांमधील माहे जानेवारी, २०२२ अखेर बालकांवरील लैंगिक अत्याचार (पोक्स) संबधी १६१९ प्रकरणे प्रलंबित असून महिलांवरील गुन्ह्यासंबंधीच्या डीएनए (३७६ IPC) १०५२ प्रकरणे प्रलंबित आहेत.

(४) हे खरे नाही.

सादर विधेयक क्र.-५१ महाराष्ट्र विधीमंडळाने संमत केले असून ते मंजूरीसाठी मा.राष्ट्रपती महोदयांच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात आले आहे.

(५) कोल्हापूर, नांदेड येथील फॉरेंसिक लॅब नवीन डी. एन. ए. विभाग सुरु करण्यात आले आहेत. तसेच मुंबई, पुणे, नागपूर येथील फॉरेंसिक लॅब येथे Fast Track DNA units सुरु करण्यात आलेले आहेत. नाशिक, औरंगाबाद व व अमरावती येथे Fast Track DNA units सुरु करण्याकरीता प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे.

न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयातील प्रलंबित प्रकरणे निकालात काढण्याकरीता कर्मचारीवृंद उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

महिला अत्याचाराच्या घटना रोखण्याच्या दृष्टीने महिला पोलीस मदत कक्ष स्थापन करणे, गंभीर गुन्ह्यांच्या बाबत मानक कार्यप्रणाली (SOP) जारी करणे, मुंबई शहरात निर्भया पथक स्थापन करणे, महिला विरोधी गुन्ह्यांवर प्रतिबंध आणण्यासाठी कडक कायदे विधीमंडळात संमत करणे, इ. उपाययोजना करण्यात आलेल्या आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोकणातील मच्छिमार बांधवांना किसान क्रेडीट कार्ड योजनेचा लाभ देण्याबाबत

(५१) * १२५९२ श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोकण किनारपट्टीवर पारंपारिक मच्छिमार बांधवांना किसान क्रेडीट कार्ड योजनेचा लाभ मिळावा म्हणून शासनाने बँकेशी समन्वय साधून दर आठवड्याला वितरण मोहिम आयोजित करून लाभार्थ्यांना लाभ देण्याची योजना मंजूर केली असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ज्याप्रमाणे शेतकऱ्यांना पीक हमी कर्ज योजना किसान क्रेडीट कार्ड म्हणून घोषित केली आहे त्याचधर्तीवर मच्छिमार बांधवांनाही किसान कार्ड योजना लागू करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी व मच्छिमार बांधवांनी शासनाकडे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मत्स्यव्यवसाय विभागाने मच्छिमार बांधवांना किसान क्रेडीट कार्ड योजनेचा लाभ देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, त्यानुसार किती मच्छिमार बांधवांना किसान क्रेडीट कार्ड वाटप केले आहेत,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अस्लम शेख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) सदर योजनेची राज्यात अंमलबजावणी सुरु असून दिनांक १४/०२/२०२२ पर्यंत कोकण प्रादेशिक विभागामध्ये एकूण २१४७ किसान क्रेडीट कार्ड वाटप करण्यात आलेले आहेत व राज्यामध्ये एकूण ५४०५ क्रेडीट कार्ड वाटप करण्यात आलेले आहेत

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना द्राक्ष पिकाच्या संरक्षणाकरिताच्या प्लास्टिक आच्छादनासाठी अनुदान देण्याबाबत

(५२) * ११७७३ श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय फलोत्पादन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सटाणा, मालेगाव, देवळा व कळवण (जि.नाशिक) तालुक्यातील (कसमादे पट्ट्यातील) ३८०० एकरवर द्राक्ष बागा असून मान्सूनतर पावसामुळे द्राक्ष फळ बागायतदार शेतकऱ्यांचे नुकसान झाल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या भागातील शेतकरी आर्थिक संकटात सापडला असून गेल्या तीन वर्षांपासून कसमादे भागातील शेतकऱ्यांचे पूर्व हंगामी पावसामुळे नुकसान होत असून त्यामुळे काढणी योग्य द्राक्ष मालाचे पावसापासून संरक्षण करण्यासाठी प्लास्टिक आच्छादनासाठी अनुदान द्यावे अशी मागणी शेतकऱ्यांनी गेल्या दोन-तीन वर्षांपासून शासनाकडे करूनही कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने नाशिक जिल्ह्यातील द्राक्ष उत्पादक शेतकऱ्यांना पावसामुळे होणारे नुकसान टाळण्यासाठी प्लास्टिक आच्छादनासाठी अनुदान देण्याबाबत तसेच पावसामुळे नुकसानग्रस्त द्राक्ष बागायतदार शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) द्राक्ष पिकाच्या संरक्षणासाठी एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत प्लास्टिक आच्छादनाचा अनुदानामध्ये समावेश करण्यासाठी केंद्र शासनाकडे प्रस्ताव पाठविण्यात आला असून पाठपुरावा सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कर्जत (जि.रायगड) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना कृषी विभागाकडून
निकृष्ट दर्जाच्या बियाण्याचे वाटप केल्याबाबत**

(५३) * १२२१८ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कर्जत (जि.रायगड) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना कर्जत कृषी विभागाकडून सन २०२१-२०२२ या वर्षात शेती लागवडीसाठी बियाणांच्या वेगवेगळ्या जातीची पडताळणी न करता बियाणे देण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शेतकऱ्यांनी सदर बियाणे शेतात पेरल्यानंतर शेतकऱ्यांच्या शेतात वेगवेगळ्या जातीच्या बियाणाचे पीक उगवल्याने शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करून नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) व (२) हे खरे नाही.

कर्जत तालुक्यात सन २०२१-२२ मध्ये आत्मा अंतर्गत नाविन्यपूर्ण बाबी मधून प्रायोगिक तत्वावर इच्छुक शेतकऱ्यांना स्थानिक वाणाचे (रंगीत भाताचे) बियाणे मोफत देण्यात आले होते. यामध्ये काळा भात ९.१ हेक्टर लाल भात ५ हेक्टर व जांभळा भात ०.५० हेक्टर इतक्या क्षेत्रावर लागवड करण्यात आली. सदर बियाणांची उगवण क्षमता चाचणी घेऊन तसेच बीजप्रक्रीया करूनच शेतकऱ्यांकडून भात बियाण्यांची पेरणी करण्यात आली होती.

लाल व काळा भात लवकर निसवले, याबाबतचा संदेश शेतकऱ्यांकडून प्राप्त होताच भात कृषी संशोधन केंद्र, कर्जत येथील शास्त्रज्ञ व तालुका कृषी अधिकारी कर्जत यांनी शेतकऱ्यांच्या प्रक्षेत्राची पाहणी केली होती. सदर पाहणी अहवालामध्ये पुनर्लागवडीसाठी जास्त वयाच्या रोपांची लागवड, लागवडी कालावधीमध्ये असलेले उच्च तापमान व कमी पर्जन्यमान या हवामानातील बदलांमुळे फुलोरा अवस्था लवकर सुरू होण्यास मदत होऊ शकते असे अभिप्राय त्यांनी अहवालात नोंदविले आहेत.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**लातूर कृषी विभागात कृषी सेवक पदावर निवड झालेल्या
उमेदवारांना नियुक्त्या मिळणेबाबत**

- (५४) * ११८०५ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.विक्रम काळे :
सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) विभागीय कृषी सहसंचालक, लातूर यांच्यावतीने 'क' वर्ग संवर्गातील कृषी सहाय्यकांची रिक्त पदे कृषी सेवक म्हणून निश्चित वेतनावर सरळसेवेने भरण्यासाठी दिनांक ३ जानेवारी, २०१९ रोजी जाहिरात काढून दिनांक २२ ते २४ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी सदर पदाकरीता परीक्षा घेण्यात आली होती हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, परिक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या १६९ पात्र उमेदवारांच्या कागदपत्रांची पडताळणी माहे नोव्हेंबर, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान करण्यात आली असूनही पात्र उमेदवारांपैकी केवळ ७५ उमेदवारांना माहे फेब्रुवारी-मार्च, २०२० मध्ये नियुक्तीपत्र देण्यात आले व उर्वरित ९४ उमेदवारांना नियुक्तीपत्र देण्यात आलेले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नियुक्तीपत्र न मिळालेले पात्र उमेदवार मागील दोन वर्षांपासून लातूर कृषी विभागाकडे नियुक्तीपत्र देण्याबाबत मागणी करूनही याबाबत संबंधित कार्यालयाकडून अद्याप कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने लातूर कृषी विभागात कृषी सेवक पदी निवड झालेल्या पात्र ९४ उमेदवारांना नियुक्ती पत्र देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) हे खरे आहे.

विभागीय कृषी सहसंचालक, लातूर यांचेद्वारा कृषी सेवक पदभरतीसाठी १६९ पदांची जाहिरात जानेवारी, २०१९ मध्ये प्रसिध्द करण्यात आली. सदर जाहिरात प्रसिध्द करताना डिसेंबर, २०१९ अखेर रिक्त होणारी ३१ पदे तसेच संभाव्य कृषी पर्यवेक्षक मर्यादित विभागीय परीक्षा झाल्यानंतर संभाव्य रिक्त होणारी कृषी सेवकांची ९४ पदे विचारात घेण्यात आली होती.

(२) हे खरे नाही.

विज्ञापित १६९ पदांपैकी माजी सैनिकांसाठी आरक्षित असलेले २३ उमेदवार उपलब्ध न झाल्यामुळे उर्वरित १४६ उमेदवारांना कागदपत्र पडताळणीकरीता बोलविण्यात आले. प्रत्यक्षात मात्र १२७ उमेदवार कागदपत्र पडताळणीकरीता उपस्थित राहिले. कागदपत्र पडताळणीवेळी २ उमेदवारांनी विहित अर्हता धारण केली नसल्याने त्यांची नावे वगळून उर्वरित १२५ उमेदवाराची निवड यादी विभागीय कृषी सहसंचालक, लातूर यांचेद्वारा दिनांक १७/०१/२०२० रोजी प्रसिध्द करण्यात आली. त्यापैकी निवड यादीतील ६३ उमेदवारांना नियुक्ती आदेश देण्यात आलेले आहेत.

तथापि, कृषी पर्यवेक्षक मर्यादित विभागीय परीक्षेचे आयोजन न झाल्यामुळे विज्ञापित पदांमध्ये अंतर्भूत केलेली ९४ पदे अद्याप रिक्त झालेली नाहीत. त्यामुळे निवड यादीतील ५८ उमेदवारांना नियुक्ती आदेश दिलेले नाहीत.

(३) व (४) हे खरे नाही.

कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे कृषी पर्यवेक्षक मर्यादित विभागीय परीक्षेचे आयोजन न झाल्यामुळे विज्ञापित पदांमध्ये अंतर्भूत केलेली ९४ पदे रिक्त झाली नाहीत. ही बाब विचारात घेऊन विभागीय कृषी सहसंचालक, लातूर यांचेद्वारा दिनांक १७/०१/२०२० रोजी प्रसिध्द करण्यात आलेल्या उपरोक्त निवड यादीस विशेष बाब म्हणून मुदतवाढ देण्याबाबत सामान्य प्रशासन विभागास विनंती केली असता, सा.प्र.वि., शा.नि. दिनांक १३/०६/२०१८ मधील मुद्दा क्र.१३ (१) नुसार पदभरतीची कार्यवाही निवडसूचीच्या कालमर्यादेतच करणे आवश्यक असल्याने, सामान्य प्रशासन विभागाने निवड यादीस १ वर्षाच्या पुढे मुदतवाढीची विनंती नाकारली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे वाहतूक आयुक्तालयाच्या कार्यक्षेत्रातील वाहतूक व्यवस्थेचे नियमन करण्याबाबत

(५५) * १२३७२ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे वाहतूक आयुक्तालयाच्या कार्यक्षेत्रात वाहनांची वाढणारी संख्या, मेट्रोची चालू असणारी कामे, खराब रस्ते, रस्त्यावर होणारे अपघात यामुळे वाहतूक कोंडीची समस्या नियंत्रणात ठेवतांना उपलब्ध वाहतूक पोलिसांची संख्या अपुरी पडत असून गर्दीच्या ठिकाणची वाहतूक सुरळीत ठेवतांना वाहतूक पोलिसांवर कामाचा ताण येत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, ठाणे वाहतूक आयुक्तालयाच्या कार्यक्षेत्रात सुमारे ७०० कर्मचारी कार्यरत असून वाहतूक व्यवस्था सुरळीत ठेवण्याकरीता दीड हजार वाहतूक पोलिसांची आवश्यकता असल्यामुळे वाहतूक पोलिसांची संख्या वाढविण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून ठाणे वाहतूक आयुक्तालयाच्या कार्यक्षेत्रात वाहतूक पोलिसांची संख्या वाढविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) हे खरे आहे.

(२) ठाणे शहरातील वाहतुकीचे नियोजन व नियमन करण्याकरीता एकूण ७१६ पोलीस अधिकारी/ अंमलदार कार्यरत असून त्यांचे मदतीकरीता ट्रॅफिक वॉर्डन पुरविण्यात येत आहेत. तसेच चार्ली मोबाईल, डेल्टा मोबाईल, आर. सी. मोबाईल व इंटरसेप्टर वाहन क. १ व २ यांचे मदतीने दैनंदिन वाहतुकीचे नियमन करण्यात येत आहे.

वाहतूक पोलिसांची संख्या वाढविण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केल्याचे दिसून आलेले नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर शहरातील महत्वाच्या ठिकाणांच्या सुरक्षिततेच्यादृष्टीने
उपाययोजना करण्याबाबत**

(५६) * १२२३५ श्री.राजहंस सिंह, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.सुरेश धस, श्री.प्रसाद लाड, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जैश ए मोहम्मद या संघटनेतील एका अनुयायाच्या चौकशीतून त्याने माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये नागपूर येथील राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मुख्यालय, रेशीमबागचे स्मृती मंदिर, विमानतळ तसेच परिसरातील व्हिडीओ आणि छायाचित्र काढल्याची माहिती केंद्रीय गृह मंत्रालय तसेच केंद्रीय सुरक्षा यंत्रणांनी माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान राज्य शासनाला दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत नागपूर पोलीस आयुक्त यांनी पत्रकार परिषद घेवून सर्व माहिती दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्याला प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे राज्य पोलिसांनी उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, चौकशी अनुषंगाने नागपूर येथील राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मुख्यालय, रेशीमबागचे स्मृती मंदिर, विमानतळ तसेच परिसराच्या सुरक्षेच्यादृष्टीने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय, तथापि, जैश ए मोहम्मद या संघटनेतील एक अतिरेकी राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मुख्यालय, रेशीमबाग स्मृती मंदिर तसेच इतर संवेदनशील स्थळांची रेकी करण्याच्या दृष्टीकोनातून जुलै, २०२१ मध्ये नागपूर येथे आले असल्याची माहिती डिसेंबर, २०२१ च्या सुमारास जम्मू काश्मीर पोलिसांनी नागपूर शहर पोलिसांना दिली होती.

(२) यासंदर्भात गुन्हा दाखल झाल्यानंतर पत्रकारांनी उपस्थित केलेल्या प्रश्नांची उत्तरे पोलीस आयुक्त यांनी दिली होती. परंतु कोणतीही पत्रकार परिषद घेण्यात आलेली नव्हती.

(३) सदर प्रकरणात माहिती प्राप्त झाल्यानंतर नागपूर गुन्हे शाखेचे एक पथक जम्मू काश्मीर येथे पाठविण्यात आले होते. तेथे सदर आरोपींची चौकशी करण्यात आली होती. मिळालेल्या माहितीवरून पोलीस स्टेशन, कोतवाली येथे अप.क्र. ३/२२ अन्वये बेकायदेशीर कृत्ये (प्रतिबंध) अधिनियम, १९६७ कलम १८, २०, ३८, ३९ अन्वये आरोपींविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

सर्व महत्वाच्या ठिकाणांच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने पोलीस बंदोबस्त अत्यंत चोख असून सुरक्षेच्यादृष्टीने वेळोवेळी आढावा घेण्यात येतो.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे जिल्ह्यातील तसेच उत्तर महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांना पंतप्रधान किसान सन्मान योजनेचा लाभ मिळण्याबाबत

(५७) * १२६७४ श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील, श्री.प्रसाद लाड : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०३२३ ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्ह्यातील कल्याण, भिवंडी, अंबरनाथ, शहापूर व मुरबाड या पाच तालुक्यातील दोन लाखांहून अधिक शेतकरी पंतप्रधान किसान सन्मान योजनेचा लाभ घेत असून या योजनेसाठी असणाऱ्या एनआयसी कंपनीच्या पोर्टलमध्ये बिघाड झाल्यामुळे शेतकऱ्यांना वाटप केलेला निधा या तांत्रिक बिघाडामुळे त्यांच्या बँक खात्यात जमा होऊ शकला नाही परिणामतः या पाच तालुक्यातील हजारो शेतकरी पंतप्रधान किसान सन्मान योजनेपासून वंचित राहिले आहेत, तसेच उत्तर महाराष्ट्रात पंतप्रधान किसान सन्मान योजनेत नव्याने नोंदणी करण्यात झालेल्या दिरंगाई व योग्य मार्गदर्शनाअभावी सदरहू योजनेच्या दहाव्या हप्त्याच्या लाभापासून सुमारे २० ते २२ हजार शेतकरी वंचित राहिले असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, जिल्हा बँकेचे खाते क्रमांक बदलून १६ अंकी होऊन त्याबाबत पोर्टलवर दुरुस्ती झाली नाही, त्यामुळे शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात हा निधी क्रमांक बदलण्यात आला नसल्यामुळे योजनेचा निधी शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात जमा झाला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, महसूल विभागाने पंतप्रधान किसान सन्मान योजनेच्या पोर्टलवर काम करण्यास बहिष्कार टाकला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने ठाणे जिल्ह्यातील तसेच उत्तर महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांना पंतप्रधान किसान सन्मान योजनेचा लाभ मिळवून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) हे खरे नाही.

केंद्र शासनाने शेतकऱ्यांना निश्चित उत्पन्न मिळण्याकरीता प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी (PM KISAN) योजना सुरु केली आहे. योजनेंतर्गत ठाणे जिल्ह्यात एकूण १,२८,९५१ शेतकऱ्यांनी पी.एम.किसान पोर्टलवर नोंदणी केलेली आहे. त्यापैकी एकूण १,२१,७९९ पात्र शेतकरी कुटुंबाच्या खात्यावर दिनांक १५/०२/२०२२ अखेर एकूण रुपये १८५.४४ कोटी रक्कम थेट लाभ हस्तांतरणद्वारे जमा करण्यात आलेली आहे. उर्वरीत पात्र शेतकरी कुटुंबांना लाभ देण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजना अंतर्गत PM-KISAN Portal वर शेतकऱ्यांना नोंदणी करण्यासाठी Farmer corner या Tab मधुन सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. त्यानुसार शेतकरी CSC केंद्रावर किंवा स्वतः योग्य त्या कागदपत्रांआधारे पी.एम.किसान पोर्टलवर सदर सुविधेचा वापर करून नोंदणी करत आहेत.

(२) अंशतः खरे आहे.

दिनांक जळगाव जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. जळगाव या बँकेचे खातेदारांचे जुने खाते क्रमांक तेच क्रमांक ठेवून १६ अंकी झालेले आहेत. परंतु सदर खाते क्रमांक बदलल्यामुळे योजनेचा निधी शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात जमा झाला नाही हे खरे नाही.

शेतकऱ्यांच्या जुन्या खाते क्रमांकावर निधी आला तरीही त्यांचे बँक खात्यात जमा होईल अशी सोय जळगाव जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेने केलेली आहे.

(३) व (४) केंद्र पुरस्कृत प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजनेसंदर्भात प्राप्त झालेल्या काही तलाठी संघटनांच्या निवेदनांच्या अनुषंगाने मा.मंत्री, महसूल व मा.मंत्री, कृषी यांच्या उपस्थितीत दिनांक २१/०९/२०२१ रोजी आयोजित बैठकीमध्ये योजनेच्या अंमलबजावणीसंदर्भातील दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०१९ परिपत्रक व दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार सर्व यंत्रणांनी समन्वयाने कामकाज करावे असे निर्देश देण्यात आले आहेत.

राज्यात दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०२२ अखेर एकूण १०९.३३ लाख पात्र शेतकरी कुटुंबांना एकूण रक्कम रुपये १८१२०.२३ कोटी थेट लाभ हस्तांतरण द्वारे बँक खात्यात जमा करण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्नच उद्भवत नाही.

अंबाजोगाई (जि.बीड) येथील योगेश्वरी देवस्थानच्या जमीन विक्री प्रकरणाबाबत

(५८) * १३२२० श्री.संजय दौंड : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अंबाजोगाई (जि.बीड) येथील इनाम सर्वे नं.१८४ क्षेत्र १२.१८ गुंठे ही जमीन योगेश्वरी देवस्थानच्या (संस्थान) मालकीची आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या इनाम जमीनीचे हैद्राबाद इनाम निर्मुल्य व रोघ अनुदान कायदा १९५४ चे कलम २ (अ)(१) प्रमाणे प्रतिबंधित मालकी घोषित करून जमीन विक्रीस परवानगी दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, योगेश्वरी देवस्थान (संस्थान) हे साडेतीन शक्तीपीठापैकी अर्ध शक्तीपीठ असून सदरील देवस्थानचे राज्यामध्ये लाखो भाविक आहेत, संस्थानच्या जमीन विक्री प्रकरणामुळे भक्तगणांमध्ये प्रचंड नाराजी असल्यामुळे संबंधित प्रकरणात जमीन विक्री प्रकरणातील अधिकारी व भुमाफीया यांचेवर SIT नेमून कारवाई करावी, अशी मा.लोकप्रतिनिधींची व जनतेची मागणी आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, यावर शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने जमीन विक्री प्रकरणातील अधिकारी व भुमाफीया यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सदर प्रकरणामध्ये योगेश्वरी देवस्थान संस्थानच्या जमिनीपैकी मौ.अंबाजोगाई, येथील स.नं.१८४ मधील ५.०४ हे.आर बाबत हैद्राबाद इनाम निर्मुलन व रोख अनुदान कायदा १९५४ चे कलम २ अ-१ प्रमाणे तत्कालीन उप जिल्हाधिकारी, भुसूधार, बीड यांनी दिनांक २२/०७/२०२० रोजीच्या आदेशान्वये प्रतिबंधित मालकी घोषित केली आहे.

तथापि, सदर आदेश अपर जिल्हाधिकारी, बीड यांनी दिनांक २१/०१/२०२२ रोजीच्या आदेशान्वये रद्द केले असल्याने उक्त जमिनीची मालकी आजमितीस संबंधित देवस्थानाकडेच आहे.

(३), (४) व (५) सदर जमिनीच्या मालकी हक्कामध्ये बदल झाला नसल्यामुळे त्याबाबत कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

श्री.राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.

मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.